II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2017/1540

2017 m. gegužės 15 d.

dėl pagalbos SA.40454 2015/C (ex 2015/N), kurią Prancūzija ketina teikti konsorciumui CEB

(pranešta dokumentu Nr. C(2017) 3062)

(Tekstas autentiškas tik prancūzų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal nurodytus straipsnius ([1]) ir atsižvelgdama į šias pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2015 m. sausio 7 d. raštu Prancūzija pranešė Komisijai apie konkursą statyti ir eksploatuoti kombinuoto ciklo dujų (pranc. CCG) tipo elektrinę ([2]) Bretanėje. 2015 m. birželio 5 d. ir 2015 m. rugsėjo 10 bei 17 d. raštuose Prancūzija atsiuntė Komisijai papildomos informacijos.

(2) 2015 m. lapkričio 13 d. raštu Komisija informavo Prancūziją apie sprendimą dėl šios priemonės pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą (toliau – sprendimas pradėti procedūrą).

(3) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([3]). Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų dėl nagrinėjamos priemonės.

(4) Komisija iš suinteresuotųjų šalių gavo pastabų šiuo klausimu. Ji pastabas perdavė Prancūzijai ir suteikė jai galimybę jas pakomentuoti. Prancūzijos komentarus Komisija gavo 2016 m. birželio 8 d. raštu.

(5) 2016 m. gegužės 12 d. ir 2016 m. rugsėjo 5 d. Komisija Prancūzijos valdžios institucijoms nusiuntė klausimų sąrašą. Į klausimus Prancūzija atsakė atitinkamai 2016 m. birželio 8 d. ir 2016 m. spalio 5 d. raštais. Rugsėjo 5 d. Komisija Prancūzijos valdžios institucijoms nusiuntė dar vieną klausimų sąrašą. Jos į šiuos klausimus atsakė 2016 m. spalio 5 d.

([1]) OL C 46, 2016 2 5, p. 69.
([2]) Angl. *combined cycle gas turbine* (kombinuoto ciklo dujų turbina).
([3]) Žr. 1 išnašą.

2. **IŠSAMUS PRIEMONĖS APRAŠYMAS**

(6) Konkursas ir jo paskelbimo aplinkybės išsamiai aprašyti sprendime pradėti procedūrą (4–29 konstatuojamosios dalys). Tolesniuose punktuose pateikiamas šio aprašymo apibendrinimas.

2.1. **Konkursas**

(7) Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad elektros tiekimo saugumui Bretanėje kyla grėsmė dėl šiame regione mažo elektros energijos gamybos pajėgumo, tinklo apribojimų, padidėjusio vartojimo ir didelio šiluminio jautrumo.

(8) 2010 m. keletas Prancūzijos valdžios institucijų pasirašė Bretanės elektros tiekimo sutartį (pranc. PEB), kuri grindžiama tokiais trimis ramsčiais: pirma, paklausos valdymas, antra, atsinaujinančiosios energijos gamyba ir elektros tiekimo saugumo užtikrinimas. Trečiąjį ramstį sudaro vietinio elektros tinklo stiprinimas ir plėtojimas, kita vertus, klasikinio elektros gamybos vieneto įrengimas. Pastarasis elementas susijęs su priemone, apie kurią pranešė Prancūzija.

(9) Konkursas parengtas pagal Energijos kodekso L. 311–10 straipsnio nuostatas. Pranešimą apie konkursą Nr. 2011/S 120–198224 2011 m. birželio 25 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbė už energiją atsakingas ministras. Paskui šis ministras atrinko geriausią projektą atsižvelgdamas į Energetikos reguliavimo komisijos (pranc. *Commission de Régulation de l'Energie*, toliau – CRE), kuri atliko procedūros tyrimą pagal Prancūzijos teisės aktus ([4]), nuomonę.

(10) Pagal specifikaciją elektros gamybos įrenginys turi:

1) naudoti kombinuoto ciklo technologiją;

2) garantuoti aktyviąją 450 MW (+ 15/– 10 %) galią, kurią gamintojas įsipareigoja tiekti tinklui;

3) kaip pirminį energijos šaltinį naudoti tik gamtines dujas;

4) turėti mažiausiai 54 % elektrinį naudingumą esant apatiniam šilumingumui ([5]);

5) būti visas įrengtas tiksliai apibrėžtoje zonoje (Bretanės šiaurės vakaruose, Finistero departamente);

6) užtikrinti, kad pasiūlymų sutelkimo terminas neviršytų penkiolikos valandų, jei įrenginys yra sustabdytas, ir dviejų valandų, jei įrenginys veikia;

7) užtikrinti, kad mažiausia balansavimo pasiūlymų trukmė būtų ne ilgesnė negu trys valandos, jei įrenginys veikia, ir aštuonios valandos, jei įrenginys sustabdytas;

8) užtikrinti, kad nebūtų didžiausios balansavimo pasiūlymų teikimo trukmės apribojimo;

9) turėti įrengtą nuotoliniu būdu stebimą apkrovos kreivės skaitiklį, taip pat turėti įrenginius, leidžiančius nuotoliniu būdu matuoti elektros gamybos charakteristikas.

(11) Konkurse, apie kurį pranešta, numatyta, kad pagal pirkimo sutartį gamintojas gali visą savo produkciją realizuoti rinkoje arba dalį jos parduoti įpareigotam pirkėjui – „Electricité de France S.A." (toliau – EDF) ta kaina, kuri yra lygi 95 % valandos kainos EPEX SPOT rinkoje.

(12) Be to, gamintojas gaus metinę fiksuoto dydžio kompensaciją (PT), apskaičiuotą padauginus garantuotą aktyviąją galią ([6]) (Pgar) iš kompensacijos (P), išreikštos EUR/MW per metus.

([4]) 2002 m. gruodžio 4 d. Dekrete Nr. 2002–1434 dėl elektros gamybos įrenginių konkurso procedūros aprašomi visi konkurso procedūros etapai. Tai procedūra, taikoma konkursui, apie kurį pranešta.

([5]) Apatinis šilumingumas rodo kuro savybę. Tai šilumos kiekis, išsiskiriantis visiškai sudegus vienam kuro vienetui, kai laikoma, kad vandens garai nesikondensavo ir iš to šiluma negaunama.

([6]) Elektrinės momentinės galios vidurkis.

(13) Fiksuoto dydžio kompensacija priklauso nuo tolesnio visų eksploatavimo leidimų ir sutarčių su tinklo operatoriais galiojimo, taip pat nuo tolesnio garantuotos galios, tikrinamos pagal pajėgumo koeficientą, užtikrinimo.

(14) Be to, konkurse numatytas sankcijų taikymas tuo atveju, jei elektrinė nebūtų užbaigta statyti laiku.

(15) Konkurso kandidatai klasifikuojami pagal šiuos tris kriterijus, kurie išsamiai apibūdinami konkurso specifikacijoje:

1) kandidato prašoma kompensacija (EUR/MW per metus) – balų skaičius dauginamas iš 45 % dydžio koeficiento;

2) pramoninės įrenginio eksploatacijos pradžios data – balų skaičius dauginamas iš 25 % koeficiento: didžiausias balų skaičius suteiktas įrenginiui, kurio eksploatacijos pradžios data yra artimiausia;

3) vietos pasirinkimo atsižvelgiant į aplinką kriterijus – balų skaičius dauginamas iš 30 % koeficiento.

2.2. **Pagalbos tikslas**

(16) Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad pagrindinis priemonės tikslas – užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą Bretanėje. Nors Bretanės elektros poreikis iš esmės yra susijęs su galios (MW) poreikiu, vis dėlto egzistuoja ir energijos (MWh [7]) poreikis. Todėl būtina Bretanėje pastatyti įrenginį, kuris, kaip degimo turbina, veiktų kelis tūkstančius valandų per metus, o ne tik piko valandomis. CCG elektrinė, veikianti reaktyvinio variklio principu, suteikia galimybę pagaminti elektrą tik per keletą minučių. Todėl tokia technologija yra itin tinkama siekiant užtikrinti gamybos ir vartojimo pusiausvyrą keletą valandų, kai paklausa pasiekia piką. Institucijų teigimu, šis naujas įrenginys sukurs ne tik pajėgumą, kuriuo bus galima naudotis piko metu, bet ir reaktyviąją galią ten, kur ji yra veiksmingiausia, kad išlaikytų įtampą bet kuriame tinklo taške ir tokiu būdu palengvintų integraciją į nepastovios atsinaujinančiosios energijos sistemą (sisteminės paslaugos).

(17) Todėl Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad regiono šiaurės vakaruose reikalingas papildomas centralizuotai elektrą gaminantis įrenginys, veikiantis energijai itin imliais laikotarpiais, o ne tik piko metu žiemą, kai temperatūra itin žema. Toks gamybos vienetas turėtų sustiprinti tinklą ir papildyti energijos valdymo veiksmus.

(18) Be to, šios priemonės tikslas yra sumažinti išlaidas vartotojams ir poveikį aplinkai. Dėl šios priežasties kandidatai klasifikuojami atsižvelgiant į prašomą kompensaciją, vietos pasirinkimo pagrįstumą atsižvelgiant į aplinką, taip pat į papildomų projekto priemonių (neigiamo poveikio aplinkai vengimo, mažinimo arba kompensavimo) ir numatytų aplinkos stebėjimo veiksmų kokybę ir tinkamumą.

(19) Elektrinė, kurią eksploatuos priemonės gavėja „Compagnie Electrique de Bretagne“ (toliau – CEB), balansavimo paslaugas užtikrins trimis būdais. Pirma, pirminio ir antrinio rezervo aktyvavimas (sisteminė paslauga su automatiniu aktyvavimu) ir tretinio rezervo aktyvavimas (balansavimas su rankiniu aktyvavimu). Antra, elektrinės eksploatuotoja CEB privalės būti techniškai pasirengusi teikti sistemines paslaugas. Trečia, kalbant apie balansavimo mechanizmą (tretinis rezervas), CEB privalės pagaminamą galią tiekti „Elektros energijos perdavimo tinklui“ (pranc. *Réseau de Transport d'Electricité*, toliau – RTE), t. y. Prancūzijos valstybinį aukštos ir labai aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tinklą prižiūrinčiai ir plėtojančiai bendrovei. Už tokį su rezervų sutartimis nesusijusį tiekimą galės būti atlyginta tik tuo atveju, jei bus panaudotas balansavimo mechanizmas. Numatyta, kad įrenginys veiks maždaug 3 000 val. per metus, t. y. visu pajėgumu nuo dienos, kai elektrinė bus paleista. Atsižvelgiant į įrenginio galią (422 MW), per vienus jo veiklos metus bus pagaminama maždaug 1 250 GWh.

2.3. **Pagalbos suma**

(20) Remiantis konkurso rezultatais bus mokama ne didesnė kaip 94 000 EUR/MW kompensacija per metus (2011 m. lapkričio 31 d. kainomis). Kompensacija bus mokama 20 metų ir projekto įgyvendinimo laikotarpiu bus indeksuojama siekiant atsižvelgti į eksploatacijos ir priežiūros išlaidų pokyčius. Remiantis konkurso rezultatais bus mokama ne didesnė kaip 40 mln. EUR per metus kompensacija.

[7] Vatas (MW – milijonas vatų) yra elektros galios matavimo vienetas. Vienas MWh reiškia vieno MW pagaminimą per vieną valandą.

(21) Kompensacija indeksuojama 20 % nuo gamybos kainų, 20 % nuo darbo sąnaudų, 50 % nuo perdavimo tarifo dydžio regioniniame tinkle, 5 % nuo elektros energijos prijungimo išlaidų ir 5 % nuo dujų prijungimo išlaidų.

(22) Prancūzijos valdžios institucijos patikslino, kad laimėtojo siūlomą sumą sudaro i) viena pajėgumų dydį atitinkanti suma, kuri siekia [50 000–60 000] (*) EUR/MW per metus, ir trys su geografine projekto padėtimi susijusios sumos, būtent: ii) papildomos išlaidos dėl dujų perdavimo, kurios siekia [20 000–40 000] EUR/MW per metus, iii) papildomos prijungimo išlaidos, siekiančios 6 000 EUR/MW per metus, ir iv) papildomos išlaidos, susijusios su specialiais aplinkos matavimais bei siekiančios 2 000 EUR/MW per metus.

(23) Pajėgumų vertė atitinka sumą, padengtą kaip papildomos išlaidos, susijusios su numatyta įrenginio eksploatacijos pradžios data. Kandidatai šias papildomas išlaidas apskaičiavo kaip pajamų, gautų iš energijos pardavimo rinkoje, ir išlaidų, susijusių su greitu elektrinės paleidimu, skirtumą. CRE pažymi, kad: „*atsižvelgiant į dabartines rinkos sąlygas ir elektros paklausos būklę, CCG tipo elektrinės eksploatavimas ekonomiškai yra nerentabilus. Rentabilus greičiausiai jis taps tik po kelerių metų. Todėl, paankstinus įrenginio eksploataciją, kandidatas patirs žalą, kurią turėtų padengti ši kompensacijos dalis*“.

(24) Elektrinei aprūpinti reikalingas naujas 111 km ilgio dujotiekis. Numatomos šio projekto sąnaudos sudaro maždaug 100 mln. EUR, kuriuos iš anksto finansuos „GRT gaz“ (2005 m. įsteigta Prancūzijos bendrovė, užtikrinanti Prancūzijos dujų perdavimo tinklo valdymą). CEB prisidės prie pelno gavimo sumokėdama dujų perdavimo tarifą.

(25) 2010 m. gruodžio 7 d. įstatymu Nr. 2010–1488 dėl naujo elektros rinkos organizavimo (NOME) įvestas pajėgumų mechanizmas, kuriuo siekiama užtikrinti elektros tiekimo saugumą Prancūzijoje ([8]). Konkurso procedūros metu atrinktas įrenginys Bretanėje turės dalyvauti nacionaliniame pajėgumų mechanizme. Atlygis, kurį elektrinė gaus už dalyvavimą šiame mechanizme, reikalui esant bus atskaičiuotas iš realiai pagal konkurso sąlygas gautos kompensacijos.

2.4. **Trukmė**

(26) Kompensacija skiriama dvidešimčiai metų nuo įrenginio eksploatacijos pradžios.

2.5. **Gavėjas (-ai)**

(27) Už energetiką atsakingas ministras, remdamasis CRE nuomone, atrinko projektą, kurį Landivizjo komunoje vykdo „Compagnie Electrique de Bretagne“ (CEB), t. y. „Direct Energie“ ir „Siemens“ konsorciumas.

(28) Laimėtojas užima mažą Prancūzijos gamybos rinkos dalį ir Bretanėje neturi kitų tradicinės gamybos įrenginių.

(29) CEB siūloma įrenginio garantuotoji galia yra 422 MW. Konkurso laimėtojas įsipareigojo pramoninę elektros gamybos įrenginio eksploataciją pradėti vėliausiai […]. Savo 2016 m. spalio 5 d. rašte Prancūzijos valdžios institucijos aprašė vėlavimus, kurie turi įtakos projektui. Peržiūrėta gamyklos eksploatacijos pradžios data yra numatyta […].

(30) Remiantis duomenimis, kuriuos konkurso laimėtojas pateikė CRE, jis negavo jokios kitos pagalbos, kurią būtų galima sumuoti su pagalba, suteikta pagal konkurso sąlygas, ir šiuo metu vis dar jos negauna. Be to, atlygis, kurį elektrinė galėtų gauti būsimoje pajėgumų rinkoje, bus išskaičiuotas iš kompensacijos, pervestos pagal konkurso sąlygas.

2.6. **CEB pateiktas verslo planas**

(31) CEB pateikė verslo planą, pagrindžiantį Prancūzijos valdžios institucijoms pateiktą pasiūlymą. Šiame verslo plane nurodyta, kad vidinė grąžos norma (toliau – VGN) po mokesčių sieks [5–10] % Pelningumas grindžiamas tokiomis pagrindinėmis prielaidomis: valandinė naudojimo apimtis – maždaug [3 000–6 500] valandų per metus; pradinė investicija – [400–500] mln. EUR. Pajamos grindžiamos […] EUR/MW kompensacija per metus ir grynuoju iš žaliavų perdirbimo sutarties gaunamas atlyginimas, kurį sudaro vidutinis […] EUR per metus atlyginimas.

(*) Konfidenciali informacija.
([8]) 2016 m. lapkričio 8 d. Europos Komisija leido Prancūzijai vykdyti pajėgumų mechanizmo projektą Nr. SA.39621.

(32) Šis žaliavų perdirbimo susitarimas yra CEB ir kitos susitarimo šalies (pavyzdžiui, EDF) sudaroma privačios teisės sutartis, kurioje numatoma iš pastarosios pirkti nustatytą elektros kiekį. Iš tokio žaliavų perdirbimo susitarimo gaunamos pajamos nustatytos taip, kad verslo plane atspindėtų sąlygas, kurias CEB galėtų tikėtis pasiekti konkurso metu. Žaliavų perdirbimo mokesčio suma įvertinta remiantis tikimybinio numatymo modeliu. Su šia sutartimi susijusios prielaidos grindžiamos tuo, kad nuo 2017 m. kovo iki 2036 m. spalio mėn. mokestį mokanti susitarimo šalis elektrinėje pagamintą energiją parduos rinkoje už pradinę […] mln. EUR sumą per metus. Atlyginimas koncernui CEB pagal žaliavų perdirbimo sutartį įvertintas atlikus jautrumo tyrimą. Siekiant aktualizuoti pajėgumo kompensaciją naudojamas vienkartinės dotacijos rodiklis.

(33) Atlyginimą pagal žaliavų perdirbimo sutartį atitinka dujų konversijos į elektrą ir įrenginių naudojimo sąnaudos. Ji sudaro kintanti dalis, skirta operacijų įtraukimo ir priežiūros sąnaudoms padengti, ir fiksuota dalis, skirta fiksuotoms eksploatacijos sąnaudoms ir finansavimo bei amortizacijos sąnaudoms padengti. Be to, žaliavų perdirbimo mokestis suskirstytas į neindeksuojamą ir indeksuojamą dalį. Indeksuojama dalis skirta fiksuotoms veiklos sąnaudoms padengti. Neindeksuojama dalis skirta infrastruktūros sąnaudoms, pavyzdžiui, projekto finansavimo arba atliktų investicijų amortizacijos sąnaudoms, padengti. Atsižvelgiant į sudarytą žaliavų perdirbimo sutartį, dujų pirkimas nėra modeliuojamas. Verslo plane tiesiogiai atsižvelgiama į išankstinę vidutinę operacinę maržą projekto vykdymo laikotarpiu.

(34) Be to, verslo plane numatomas kai kurių prielaidų aktualizavimas projekto vykdymo metu: dėl darbo sąnaudų rodiklio, gamybos kainos rodiklio, galutinių prijungimo prie tinklo sąnaudų. Toks aktualizavimas grindžiamas verslo plano trukme, kuri apima [15–20] metų. Pajėgumo kompensacija aktualizuojama ir skiriama operatoriui, kad jis galėtų gauti pelno iš savo investicijos. Ši kompensacija priklauso nuo faktiško elektrinės prieinamumo. Fiksuota kompensacija priklauso nuo elektrinės prieinamumo koeficiento. Verslo plane numatytas dalyvavimas pajėgumo mechanizme apsiriboja perbalansavimu. Jei dalyvavimas būtų platesnis, iš to gautas atlyginimas būtų išskaičiuojamas iš kompensacijos sumos.

(35) Planuojama fiksuota dujų pristatymo kaina yra [10–20] mln. EUR per metus.

(36) Kintančią eksploatacijos ir priežiūros kainą sudaro kintanti eksploatacijos kaina, padauginta iš atitinkamo eksploatacijos valandų skaičiaus. Eksploatacijos ir priežiūros kainą koncernui CEB mokės mokestį mokanti susitarimo šalis.

(37) Jautrumo tyrime taip pat iškelta kitų prielaidų, pavyzdžiui, dėl infliacijos ar darbo užmokesčio sąnaudų.

(38) Nors prijungimą prie tinklo atliks RTE ir „GRTgaz“, jį finansuos CEB. Numatoma, kad prijungimo sąnaudas sudarys atitinkamai [30–40] mln. EUR ir [20–30] mln. EUR.

(39) Remiantis padarytomis prielaidomis, verslo plano vykdymo pabaigoje vietinių įrenginių perpardavimo kainą kompensuos eksploatacijos nutraukimo kaina, todėl galutinė gamyklos vertė bus nulinė.

(40) Atsižvelgiama į apyvartą, gautą iš balansavimo veiklos. Prancūzijos valdžios institucijos aprašė valorizacijos prielaidas ([9]). Šios pajamos sudaro mažiau nei 1,5 % visų tikėtinų pajamų.

(41) Savo 2016 m. spalio 5 d. rašte Prancūzija patikslino, kad statybos galėtų būti pradėtos […], o pramoninė eksploatacija – […].

3. PRIEŽASČIŲ, DĖL KURIŲ PRADĖTA PROCEDŪRA, APRAŠYMAS

3.1. Pagalbos buvimo analizė

(42) Komisijos nuomone, SESV 107 straipsnyje nurodytas atsakomybės priskyrimo kriterijus yra įvykdytas. Šiuo atveju atsakomybė už priemonę priskirtina valstybei, nes pranešimą apie konkursą paskelbė ir jį atrinko už energetiką atsakingas ministras. Be to, laimėtojui skiriamas atlyginimas turės įtakos mažmeninėms kainoms, nes bus

([9]) 2016 m. spalio 5 d. Prancūzijos valdžios institucijų raštas.

renkamas mokestis už viešąją elektros energijos tiekimo paslaugą (pranc. CSPE). O sprendime dėl valstybės pagalbos SA.36511 (2014/C) Komisija nusprendė, kad CSPE yra valstybės išteklius, nes tai *„valstybės nustatyta rinkliava, kurią renka ir administruoja valstybės skirta institucija, kad ji pagal valstybės nustatytas taisykles tvarkytų pagalbos schemą“* ([10]).

(43) Apie pranašumo suteikimą įmonėms Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad šis kriterijus neįvykdytas dėl to, kad konkurse buvo laikomasi *Altmark* ([11]) byloje nustatytų kriterijų.

(44) Vis dėlto Komisija manė, kad *Altmark* byloje nustatytų kriterijų nebuvo laikomasi. Tam, kad viešoji paslauga galėtų išvengti valstybės pagalbos apibūdinimo, turi būti laikomasi visų keturių kriterijų: i) gaunančioji įmonė turi būti įpareigota vykdyti viešosios paslaugos įsipareigojimus ir tie įsipareigojimai turi būti aiškiai nustatyti; ii) parametrai, pagal kuriuos apskaičiuojama kompensacija, turi būti iš anksto objektyviai ir aiškiai nustatyti; iii) kompensacija neturi viršyti būtinos sumos, reikalingos padengti visoms ar daliai išlaidų, susijusių su viešosios paslaugos įsipareigojimų vykdymu, atsižvelgiant į santykines pajamas ir pagrįstą pelną; iv) jei įmonė, įpareigota vykdyti viešosios paslaugos įsipareigojimus, pasirinkta ne skelbiant konkursą, kompensacijos lygis turi būti nustatytas remiantis išlaidų, kurias vidutinė įmonė patirtų atsižvelgiant į su tuo susijusias pajamas ir su šių įsipareigojimų vykdymu susijusį pagrįstą pelną, analize. Nors, Komisijos nuomone, antrojo kriterijaus buvo laikomasi, ji išreiškė tokių abejonių dėl šių trijų kriterijų:

1) Komisija abejojo, ar Landivizjo elektrinės įrengimas ir eksploatavimas gali būti laikomi visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis (pirmas kriterijus: VESP buvimas ir aiškiai nustatyti įpareigojimai), pirma, dėl to, kad nepateikta duomenų, įrodančių, jog praeityje Bretanėje būta elektros tiekimo saugumo problemų, antra, dėl to, kad valstybės narės negali nustatyti specialių su viešosiomis paslaugomis susijusių įpareigojimų įprastomis rinkos sąlygomis veikiančioms įmonėms, kurios paslaugas jau teikia arba galėtų patenkinamai teikti su visuotiniu interesu suderinamomis sąlygomis: šiuo atveju įprastomis rinkos sąlygomis veikiančios įmonės būtų galėję užtikrinti tiekimo saugumui Bretanėje reikalingą pajėgumą, jei Prancūzijos teisės aktais nebūtų buvę trukdoma elektros kainomis siųsti rinkai teigiamų signalų ir taip skatinti investicijas į pajėgumus regione. Trečia, priemone diskriminuojamos kitos technologijos, nes ji susijusi tik su CCG technologija. Taigi priemonė technologiškai nėra neutrali ([12]). Ketvirta, priemonė yra neproporcinga, nes išsamioje papildomų regiono pajėgumų poreikio analizėje Prancūzijos valdžios institucijos nepatvirtino, kad reikalingas 450 MW energiją gaminantis įrenginys ([13]). Galiausiai, ilgainiui dėl konkurso gali paaštrėti tiekimo saugumo problema: pirma, elektros rinka gali užsidaryti valstybės paramos negaunantiems investuotojams, antra, gali likti neišspręsta ar net paaštrėti gamintojui kylanti sisteminė lėšų trūkumo (angl. *missing money*) problema ([14]) ir galiausiai sumažėti kitų technologijų plėtros galimybių.

2) Komisija abejojo dėl kompensacijos permokos (trečio kriterijaus) nebuvimo, nes nėra lėšų susigrąžinimo atsižvelgiant į būsimas rinkos sąlygas mechanizmo, kita vertus, konkurso tvarka neapsaugo nuo kompensacijos permokos pavojaus.

3) Komisija abejoja, ar konkursas sudarė sąlygas atrinkti tiekėją, galintį teikti vartotojams paslaugą už mažiausią kainą (ketvirtas kriterijus), nes nustatyti kriterijai buvo pernelyg siauri, kad būtų buvę galima tinkamai atrinkti paslaugų tiekėją: pasirinkta tik CCG technologija, tačiau ji nebūtinai reiškia mažiausią kainą; kompensacijos

([10]) 2014 m. kovo 27 d. Komisijos sprendimas C(2014) 1315 *final*, byla SA.36511 (2014/C) (ex 2013/NN), Prancūzija – Atsinaujinančiosios energijos paramos mechanizmas ir CSPE ribos.

([11]) 2003 m. liepos 24 d. ESTT sprendimas *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, byla C-280/00.

([12]) Kaip nustatyta 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 2003/54/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 55), 3 straipsnio 2 dalyje.

([13]) Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 2 dalis, 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimas *Enel Produzione SpA prieš Autorita per l'energia elettrica e il gas*, C-242/10, 42 punktas; 2010 m. balandžio 20 d. Sprendimas *Federutility e.a.*, C-265/08, 33 punktas.

([14]) Tai situacija, kai paklausos perteklius, palyginti su prieinamu pajėgumu, neskatina rinkos reaguoti didinant pajėgumą.

sumai taikomas 45 % koeficientas; pernelyg apribota geografinė vietovė; nustatyti tokie kitoms energetinių savybių sritims priklausantys atrankos kriterijai, pavyzdžiui, aplinkos kriterijai, kurie negali padėti atrinkti pasiūlymo, kuris vartotojams kainuotų mažiausiai.

(45) Atsižvelgdama į abejones, kurias Komisijai kėlė priemonės atitiktis bylos *Altmark* sąlygoms, pradinėje analizėje ji laikėsi nuomonės, kad priemonė gali teikti pranašumą konkurso laimėtojui ir toks pranašumas yra atrankinio pobūdžio, nes suteikiamas tik vienai įmonei, t. y. CEB.

(46) Poveikio konkurencijai ir prekybai klausimu Komisija laikėsi nuomonės, kad priemonė galėtų paveikti konkurenciją ir prekybą, nes konkurso laimėtojas, naudodamasis pranašumą teikiančia priemone, konkuruos su kitais elektros gamybos įrenginiais ir kitais pajėgumų teikėjais konkurencijai atvirose rinkose (elektros pardavimo rinka, balansavimo mechanizmas).

3.2. **Suderinamumo analizė**

3.2.1. *Teisinio pagrindo priminimas*

(47) Sprendime pradėti procedūrą Komisija laikėsi nuomonės, kad priemonė turėtų būti vertinama atsižvelgiant į SESV 107 straipsnį tuo atveju, jeigu pasitvirtintų jos abejonės dėl to, kad įvykdyti visi byloje *Altmark* nustatyti kriterijai. Tokiu atveju priemonė turėtų būti analizuojama atsižvelgiant į 2014 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gaires (toliau – VPAG) ([15]), kuriose nustatomos sąlygos, kuriomis pagalba energetikai gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnį.

(48) Be to, Komisija manė, kad jei nepasitvirtintų jos abejonės, išreikštos dėl įpareigojimo teikti viešąją paslaugą apibrėžties, suderinamumas turėtų būti tiriamas atsižvelgiant į Komisijos komunikatą dėl Europos Sąjungos bendrųjų nuostatų dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma (2011 m.).

3.2.2. *Suderinamumo vertinimas*

(49) Kalbant apie visuotinio intereso tikslą, Komisija abejojo, ar priemonė prisideda prie bendrojo tikslo, t. y. siekio užtikrinti elektros tiekimo saugumą: priemonės tikslas neatrodo pakankamai aiškiai nustatytas (bendras pajėgumo trūkumas, paklausos pikai), kita vertus, priemonė per vidutinį laikotarpį gali neištaisyti teisės aktų ir rinkos trūkumų, kurie šiuo metu trukdo pasiekti pakankamą investicijų lygį Bretanėje.

(50) Priemonės reikalingumas nebuvo pakankamai įrodytas, nes nebuvo patenkinamai apskaičiuotas pajėgumo trūkumas sezoninio piko arba piko laikotarpiu. Dėl priemonės reikalingumo galima suabejoti dėl to, kad buvo galimybė nustatyti tinkamas vietines kainas, pasiunčiant signalus dėl kainos, galinčios paskatinti investuoti nesikreipiant dėl pagalbos.

(51) Komisija nebuvo įsitikinusi dėl priemonės tinkamumo. Atrodo, kad Prancūzijos valdžios institucijos nepakankamai išnagrinėjo alternatyvias priemones (tarifinių zonų išskirstymas, pažangieji skaitikliai, elektros paskirstymo tinklo stiprinimas). Kita vertus, abejonių kelia ribojantis priemonės pobūdis, nes priemonė nukreipta į tam tikro tipo energijos tiekėjus, galinčius dalyvauti konkurse (konkurse apsiribojama vienu technologijos tipu, t. y. kombinuoto ciklo dujų turbinomis). Galiausiai, priemonė neskatino naudoti paklausos mažinimo būdų.

(52) Komisija taip pat išreiškė abejonių dėl proporcingumo: ribojantis konkurso pobūdis galėjo sukliudyti konkurentams jame dalyvauti, o tai būtų sumažinę pagalbos sumą. Be to, priemonėje nenumatytas lėšų susigrąžinimo mechanizmas, kai gaunamas nenumatytas pelnas.

(53) Galiausiai Komisija išreiškė abejonių dėl to, ar priemonė gali padėti išvengti nepageidaujamo neigiamo poveikio konkurencijai ir valstybių narių prekybai. Pirma, technologiškai priemonė nebuvo neutrali. Ji netaikyta priemonėms, kurios taip pat galėtų išspręsti pajėgumų atitikties problemą: tiekimo mažinimas, sujungimas,

([15]) 2014–2020 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairės (OL C 200, 2014 6 28, p. 1).

saugojimo sprendimai, taip pat ir kitos technologijos (degimo turbinos). Antra, atsižvelgiant į tai, kad bendrovei „Direct Energie“ palikta galimybė parduoti EDF pagamintą energiją taikant 5 % diskonto normą, užuot ją pardavus pačiai, Komisijai kilo abejonių dėl pavojaus, kad EDF padėtis energijos tiekimo rinkoje sustiprės.

4. **SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS**

(54) Konsultacijų dėl sprendimo pradėti procedūrą laikotarpiu Komisija iš suinteresuotųjų šalių, išskyrus Prancūzijos valstybę, gavo 58 atsakymus. Šie atsakymai toliau sugrupuoti pagal temas. Jie bus aptarti vertinant priemonę.

4.1. **Suderinamumo analizė**

4.1.1. *Bendras interesas*

(55) Trisdešimt devynios suinteresuotosios šalys mano, kad Prancūzijos valdžios institucijos pervertino elektros tiekimo nutrūkimo pavojų. NET tuomet, kai 2012 m. šalį buvo sukausčiusi smarkaus šalčio banga, elektros tiekimas nenutrūko. Tiekimas Bretanės teritorijoje galėjo nutrūkti dėl nuo tinklo veikimo nepriklausančių išorinių veiksnių (pvz., medžių kritimo). Dėl paskutinio didelio 1978 m. Prancūzijoje įvykusio gedimo trys ketvirčiai šalies keletą valandų neturėjo elektros, tačiau tokia padėtis niekad nepasikartojo, nes RTE ėmėsi reikiamų priemonių, kad daugiau tokio tipo incidentai nebepasikartotų.

(56) Kitose suinteresuotųjų šalių pastabose, priešingai, pabrėžiamas priemonės suderinamumas su bendru interesu. Dvidešimtyje pastabų teigiama, kad Bretanės tiekimo saugumas yra neveiksmingas. Prie ypatingos geografinės Bretanės, kuri yra linijos gale, padėties prisideda nedidelė vietinė elektros gamyba, kuri padengia tik 13,3 % suvartojimo ([16]). Be to, jos gamybos parkui būdinga tai, kad nėra bazinių elektrinių, galinčių savarankiškai patenkinti paklausą, o tai pateisintų CCG elektrinės kūrimą. Nors regione didėja energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių, dėl išteklių nepastovumo reikia kurti bazinę gamybos elektrinę, kuri sumažintų išteklių trūkumą paklausos piko metu.

4.1.2. *Priemonės reikalingumas*

4.1.2.1. Tinklo stiprinimas

(57) Kai kurios šalys priemonės poreikio nebuvimą pateisina tuo, kad šiame regione tinklas blogai išdėstytas. Šiaurės Bretanėje 225 kV linijos stipriai perkrautos. Todėl kai kurios šalys mano, kad būsima 225 kV požeminės elektros linijos, jungiančios Kalano (Morbihanas), Bretanės Miuro ir Plenoto (Kot d'Armoras) elektros stotis, statyba padidins elektros tiekimo saugumą Bretanėje suteikdama galimybę importuoti į Bretanę papildomus 700 MW ir palengvindama tinkamą elektros tiekimą iš regiono atsinaujinančiosios energijos įrenginių (ant žemės ir jūroje). 2017 m. lapkričio mėn. numatyta jos eksploatacijos pradžia leis užpildyti elektros trūkumą regione ir ilgam laikui užtikrinti Bretanės šiaurės ir centro elektros tiekimo saugumą.

(58) Šalys teigia, kad kiti Prancūzijos regionai taip pat yra elektros importuotojai: Prancūzijos sala, Burgundija Franš Kontė ir mažesniu mastu – Luaros kraštas ir Provanso-Alpių-Žydrojo Kranto (pranc. PACA) regionas. Šiuose regionuose pirmenybė teikta investicijoms į tinklo stiprinimą, o ne naujos gamybos elektrinės kūrimui. Pavyzdžiui, PACA regionas pasirinko įsigyti apsauginį tinklą, kurį sudaro trys požeminės 225 kV elektros linijos ir kuris leidžia šiuo metu apsirūpinti elektra taip pat veiksmingai ir patikimai kaip likusioje Prancūzijoje ([17]).

(59) Taigi kelios suinteresuotosios šalys siūlo tinklo sprendimą: jos mano, kad 400 kV linijos Plenotas–Donlu dubliavimas arba 225 kV linijos sustiprinimas leistų padidinti perdavimo pajėgumą ir importuoti pakankamai elektros, kad būtų užtikrintas tiekimo saugumas. Dėl pastarojo pasirinkimo ENGIE pabrėžia, kad toks 400 kV linijos dubliavimas suteiktų papildomą dabartinius poreikius gerokai viršijantį perdavimo pajėgumą net ilgalaikėje perspektyvoje, todėl investicija yra mažai pateisinama. Todėl 225 kV linijos stiprinimas būtų labiau pritaikytas prie realių poreikių, tačiau reikėtų sustiprinti atitinkamo tinklo ilgį.

([16]) RTE, 2014 m. Bretanės elektros tiekimo ataskaita.
([17]) Žr. http://www.rte-france.com/fr/projet/filet-de-securite-paca-pour-une-securisation-electrique-durable-de-la-region.

4.1.2.2. Paklausos raida

(60) Keletas šalių mano, kad dėl paklausos raidos priemonė atrodo nereikalinga norint pasiekti tiekimo saugumo tikslą:

1) Šios šalys visų pirma remiasi 2014 m. RTE ataskaita, pagal kurią šiluminis jautrumas linkęs mažėti. Pavyzdžiui, Bretanėje 2014 m., kai temperatūra sumažėjo vienu laipsniu, suvartojimas padidėjo 150 MW. Anksčiau toks padidėjimas siekdavo apie 200 MW nukritus vienam laipsniui.

2) Šešiolika suinteresuotųjų šalių prognozuoja, kad paklausa sumažės dėl išmaniųjų skaitiklių diegimo ir iniciatyvos „Ecowatt“ įgyvendinimo. Ši iniciatyva suteikia piliečiams galimybę savanoriškai gauti informacijos, kai tinkle atsiranda apkrova, kad jie atitinkamai sumažintų savo elektros vartojimą.

3) Suinteresuotosios šalys mano, kad tai, jog priemonės nereikia, rodo pastatų energetinių savybių gerėjimas, dėl kurio paklausa turėtų pasikeisti ir iš to sekti geresnis paklausos valdymas.

(61) Kai kurios už projektą pasisakančios šalys, priešingai, prognozuoja demografinį augimą Bretanėje ir su tuo susijusį didelį šiluminį jautrumą, todėl pateisina priemonės, skirtos laukiamam paklausos padidėjimui patenkinti, reikalingumą.

4.1.2.3. Gamybos raida

(62) Kai kurios šalys mano, kad dėl gamybos raidos priemonė netampa reikalinga:

1) Projekto priešininkai visų pirma atsižvelgia į tai, kad jau įgyvendintos investicijos, skirtos Breniliso ir Dirinono jėgainių eksploatacijai prailginti, ir jų uždarymo data nustatyta nebe 2017 m., o 2023 m. Taigi penkios suinteresuotosios šalys mano, kad eksploatuojamų degimo turbinų gamybos lygis leidžia sumažinti vartojimo piką ir išvengti visiško elektros tiekimo nutrūkimo (angl. *blackout*) pavojaus. Be to, dešimt šalių mano, kad šios elektrinės nuolat nepakankamai išnaudojamos, todėl pagalba naujo gamybos vieneto statybai yra nereikalinga. Pavyzdžiui, asociacija „Consommation, Logement et Cadre de Vie“ tvirtina, kad Breniliso ir Dirinono degimo turbinos veikia tik nuo keliasdešimties valandų (maždaug 70 val. 2012 m.) iki kelių šimtų valandų (maždaug 265 val. 2010 m.).

2) Be to, ENGIE mano, kad „SPEM Pointe“ dujų turbina, kuri pagal konkurso sutartį turi su RTE tiekti greitai tiekti papildomą energiją už 25 000 EUR/MW per metus, suteiktų daugiau pranašumų, palyginti su nauju įrenginiu, tokių kaip nedidelė dujų turbinos įsigijimo kaina ir jau amortizuotos išlaidos dėl prijungimo prie elektros tinklo. Taigi įmonė mano, kad RTE nustatyta kompensacija pagal šiuos konkursus yra mažesnė nei 40 000 000 EUR metinė kompensacija, prašoma CCG projektui, t. y. sudaro 94 000 EUR/MW per metus.

3) Galiausiai suinteresuotosios šalys mini galimybę regionui importuoti elektrą. Projektui prieštaraujantys asmenys mano, kad regionas iš tiesų gali gauti jam reikalingos elektros iš aplinkinių regionų, visų pirma iš elektrą gaminančios Kordemo degimo turbinos.

(63) Dvidešimt šalių mano, kad gamybos raida, priešingai, pateisina priemonės įgyvendinimą. Penkios projektui palankios suinteresuotosios šalys nurodo, kad vienintelės šiuo metu Bretanėje veikiančios gamybos elektrinės yra Breniliso ir Dirinono degimo turbinos. Jos mano, kad priemonė yra juo labiau reikalinga, kad šios degimo turbinos yra pasiekusios gyvavimo ciklo pabaigą ir bus eksploatuojamos ne ilgiau kaip iki 2023 m. Todėl dėl suplanuoto jų uždarymo reikia numatyti alternatyvą pakankamai anksti. Trys CCG elektrinės statybai palankios šalys primena, kad šios kuro turbinos iš tiesų turėtų būti uždarytos vėliausiai 2023 m. dėl aplinkosaugos priežasčių, todėl negalima kalbėti apie trumpalaikį sprendimą, kurio nepakaktų siekiant regiono tiekimo saugumo tikslo.

4.1.3. *Priemonės tinkamumas*

(64) Kai kurios suinteresuotosios šalys prieštarauja priemonės tinkamumui:

1) Kaip paaiškinta 61 konstatuojamojoje dalyje, projekto priešininkai mano, kad projektas yra pernelyg didelis atsižvelgiant į realius Bretanės vartojimo poreikius. Numatoma, kad vartojimas pikas Finistere sieks 200 MW per 200–400 val. laikotarpį per metus. Todėl valstybės ir regioninės tarybos numatytas projektas, t. y. 450 MW per daugiau kaip 3 000 val. per metus, būtų per didelis.

2) Be to, pagal RTE tyrimus ([18]), kuriais remiasi kai kurios projektui prieštaraujančios šalys, energijos paklausos augimo lygio sumažėjimas paaiškinamas struktūrinėmis priežastimis (gyventojų skaičiaus didėjimo lėtėjimas, ekonominės krizės ir energetinio veiksmingumo priemonių poveikis). Anot šių šalių, pastatų energinis naudingumas turėtų būti pakeistas siekiant atsižvelgti į šiuos veiksnius. Nuo 2009 m. paklausos piko lygis gana stabilus, o 2014 m. net sumažėjo. Be to, šiluminis jautrumas linkęs mažėti (kaip paaiškinta 4.1.2.2 dalyje), dėl to automatiškai turėtų sumažėti suvartojimo pikas. Tokie argumentai jau buvo pateikti 60 konstatuojamojoje dalyje (1).

3) Galiausiai šios šalys mano, kad ilgam laikui išspręsti Bretanės tiekimo saugumo problemą geriau galėtų kiti projektai, pavyzdžiui, jungties su Airija projektas arba hidroakumuliacinės elektrinės statyba. Pirmasis projektas leistų ilgą laiką tiekti regionui elektrą ir atitinka energetikos vidaus rinkos tikslus. Dvi šalys mano, kad ištaisyti energijos trūkumą vartojimo piko metu galėtų Gerdėlano hidroakumuliacinės elektrinės projektas.

(65) Projektą palaikančios šalys pateikia tokius argumentus:

1) Daugelis suinteresuotųjų šalių visų pirma pabrėžia CCG tipo gamybos vieneto pasirinkimo naudą. Jų manymu, toks gamybos vienetas užtikrina didesnį našumą ir stabilesnę gamybą negu elektrinės, naudojančios atsinaujinančius energijos šaltinius. Keleto nuomones pateikusių šalių manymu, tokia elektrinė yra geriausias kompromisas kalbant apie veiksmingumą ir poveikį aplinkai.

2) Nors kai kurios suinteresuotosios šalys primena apie kogeneracijos plėtojimo naudą, tokių elektrinių potencialas lieka ribotas (maždaug 150 MW), be to, reikėtų didinti statomų gamybos elektrinių skaičių ir vykdyti prijungimo prie tinklo procedūras. Naujo CCG tipo gamybos vieneto statyba, priešingai, leistų gerokai sumažinti tinklo stiprinimo darbų būtinybę (to priežastys pateiktos ir 78 konstatuojamojoje dalyje).

3) Be to, dujų, reikalingų, kad elektrinė tinkamai veiktų, tiekimo saugumą užtikrina daugybė suskystintų dujų terminalų, visų pirma naujas terminalas Diunkerke, kurio statybą paskatino investuotojams suteikta galimybė gauti trečiųjų šalių prieigos prie tinklo išimtį. Taigi vykdomos ir būsimos investicijos būtų panašaus lygio.

4.1.4. *Skatinamasis poveikis*

(66) Pagal VPAG 3.2.4 dalį, priemonė turi skatinamąjį poveikį, jei pagalba skatina pagalbos gavėją keisti savo elgesį ir taip gerinti energijos rinkos veikimą. Elgesys nebūtų keičiamas, jei pagalba nebūtų skirta.

(67) ENGIE mano, kad priemonė nedaro skatinamojo poveikio. Kompensacija siunčia neigiamą ekonominį signalą Prancūzijos elektros rinkoje, nes ji skatina elektrinę gaminti daugiau, nei realiai reikia rinkai, ir tokiu būdu išstumia kitus rinkos dalyvius.

4.1.5. *Proporcingumas*

(68) Keletas suinteresuotųjų šalių pabrėžia proporcingumo nebuvimą:

1) Jos visų pirma pabrėžia pagalbos lygį, kuris, jų manymu, yra neproporcingas ir gali tapti per didelio atlygio elektrinei priežastimi: pirma, projektas taps rentabilus po penkerių metų, o kompensacija bus mokama dvidešimt metų. Antra, bendrovei „Direct Energie“ bus leista parduoti elektrą rinkoje, tačiau į šias papildomas pajamas nebuvo atsižvelgta rengiant konkursą. Trečia, ENGIE pateiktame tyrime pabrėžiama, kad CEB prašoma fiksuoto dydžio kompensacija yra visiškai neproporcinga. Iš tiesų 20 mln. EUR subsidija per metus dvidešimt metų būtų pakankama siekiant užtikrinti CCG elektrinės Prancūzijoje rentabilumą. O Landivizjo gaunama pajėgumo kompensacija (neįskaitant prijungimo prie dujų ir elektros tinklų) sudarys maždaug 73 000 EUR/MW per metus (prieš koreguojant pagal infliaciją), taigi dvidešimt metų Landivizjo gaus 31 mln. EUR per metus subsidiją, o tai daug daugiau nei reikalingi 20 mln. EUR per metus.

2) Be to, keletas šalių abejoja dėl finansavimo renkant mokestį „Contribution au Service Public de l'Electricité“ (CSPE), kuris, jų manymu, yra neteisėtas. Prancūzijos valdžios institucijos iš tiesų numato, kad konkurso laimėtojui pervedamas atlyginimas per CSPE turės poveikį mažmeninėms elektros kainoms. Keletas suinteresuotųjų šalių mano, kad toks finansavimas renkant CSPE yra neteisėtas. Jos mano, kad CCG tipo gamybos

([18]) RTE, 2014 m. Bretanės elektros tiekimo ataskaita.

elektrinės finansavimas nepatenka į CSPE tikslus, nustatytus 2003 m. sausio 3 d. įstatyme Nr. 2003–8, ir kad CSPE iš esmės siekia skatinti atsinaujinančiąją energiją, dėl to elektrinė, kuriai taikoma priemonė, atkrenta.

(69) Be to, ENGIE pabrėžia, kad Landivizjo projektas gaus prijungimo prie dujų kompensaciją, siekiančią nuo 40 000 EUR2018/MW/per metus iki 50 000 EUR2018/MW/per metus, kuri turėtų kompensuoti 100 mln. EUR vertės išankstinę investiciją į svarbų dujų vamzdyno stiprinimą. Šis atlyginimas sąlygotų vidinę grąžos normą, kuri siektų nuo 9,8 % (prielaida dėl 40 000 EUR/MW/per metus, jei nebūtų tarifų infliacijos) iki 16,5 % (prielaida dėl 50 000 EUR/MW/per metus, jei būtų tarifų infliacija). ENGIE mano, kad toks atlyginimo lygis būtų pernelyg aukštas, palyginti su labai maža rizika, kurią prisiimtų CEB, nes kompensacija už prijungimą prie dujų tinklo yra Prancūzijos valstybės garantuojamos pajamos ir nekelia kitos rizikos nei Landivizjo CCG prieinamumo rizika. Jei palygintume, konkurse dėl vėjo jėgainių jūroje prie žemyninės Prancūzijos reikalaujama, kad prijungimo prie RTE grąža neviršytų 7,25 % grąžos normos iki apmokestinimo (arba 5,5 % grąžos normos po apmokestinimo). Taigi Landivizjo projekto grąža po apmokestinimo, t. y. nuo 9,8 % iki 16,5 %, labai stipriai viršija šias ribas ([19]). ENGIE manymu, 23 000 EUR/MW/per metus (be infliacijos) dydžio kompensacija už prijungimą prie dujų tinklo būtų nepakankama siekiant užtikrinti 7,25 % grąžos normą iki apmokestinimo.

4.1.6. *Poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai*

(70) Suinteresuotosios šalys poveikį konkurencijai vertina iš dviejų perspektyvų. Jos prieštarauja, kad pagalba turėjo poveikį esamai konkurencijai tarp gamintojų ir tarp technologijų, naudojamų vietoj mažiausiai teršiančių energijos šaltinių.

(71) Kalbant apie galimai konkurenciją iškraipantį poveikį, ENGIE mano, kad pagalba prisidės prie EDF dominuojančios padėties stiprinimo.

(72) Sprendime pradėti procedūrą Komisija priminė, kad VPAG reikalaujama, kad numatyta pagalbos priemonė netinkamai nesustiprintų tradicinio operatoriaus dominuojančios padėties rinkoje. Komisija taip pat priminė, kad Prancūzijoje „elektros gamybos ir tiekimo rinkos yra labai koncentruotos ir jose dominuoja tradicinis operatorius EDF, kuris šiuo metu kontroliuoja maždaug 85 % mažmeninės rinkos ir daugiau nei 90 % elektros gamybos rinkos“ ([19]). Iš tiesų, papildomos išmokos, skirtos kombinuoto ciklo tipo elektrinės Prancūzijoje grąžos trūkumui padengti, sumokėjimas sukeltų konkurencijos iškraipymą esamo kombinuoto ciklo parko, negaunančio jokių subsidijų, atžvilgiu. Be to, subsidija sudarytų kliūtį naujiems gamintojams, kurie vieni negalėtų apmokėti elektros įrenginių veikimui reikalingų išlaidų, patekti į rinką. Atgrasydamas nuo galimų investicijų elektros rinkoje sprendimų, numatytas konkursas neleis veiksmingai ištaisyti nustatytų rinkos trūkumų, o visų pirma sustiprins dominuojančią EDF, vienintelio gamintojo, galinčio išvengti savo įrenginių uždarymo nepaisant neišvengiamo grąžos sumažėjimo ateityje, padėtį. Be to, ENGIE mano, kad dominuojančią EDF padėtį dar labiau sustiprins jai skirtas elektros pirkimo pasirinkimo mechanizmas. Todėl CEB bus skatinamas pagamintą elektrą parduoti tradiciniam operatoriui, o ne kitiems operatoriams rinkoje.

(73) Tačiau keletas suinteresuotųjų šalių pabrėžia, kad jei priemonė bus skirta „Direct Energie“, t. y. alternatyviam tiekėjui, užimančiam nedidelę Prancūzijos rinkos dalį, priemonės poveikis konkurencijai bus ribotas.

(74) Kalbant apie potencialų iškraipantį priemonės poveikį naudojamos technologijos tipui, keletas šalių kritikuoja konkurse pateiktą technologinį pasirinkimą, dėl kurio subsidijos bus skiriamos teršiančiai gamybos elektrinei ir tokiu būdu gali būti padarytas poveikis atsinaujinančiosios energijos plėtrai.

5. **PRANCŪZIJOS PASTABOS**

5.1. **Atsakymas į sprendimą pradėti procedūrą**

(75) Prancūzijos valdžios institucijų atsakymai į 2016 m. gruodžio 17 d. sprendimą pradėti procedūrą susiję su visuotinės ekonominės svarbos paslaugos (VESP) vertinimu ir su priemonės suderinamumu su Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairėmis.

([19]) 2015 m. lapkričio 13 d. Europos Komisijos sprendimas pradėti procedūrą SA.40454 (2015/C) (ex 2015/N), 137 konstatuojamoji dalis.

5.1.1. *VESP vertinimas*

5.1.1.1. Pirmasis kriterijus: VESP tikslas

(76) Prancūzija pabrėžia, kad pavojus Bretanės tiekimo saugumui aiškiai nustatytas paklausos ir pasiūlos pusiausvyros stebėjimo ataskaitose, be to, apie jį tinklo operatorius ([20]) pranešė savo pasiūlos ir paklausos pusiausvyros prognozės ataskaitose. Šis pavojus pasitvirtino nepaisant buvusių neatitikimų tarp atitikties tyrimų ir realybės.

(77) Pasak Prancūzijos valdžios institucijų, Bretanė susiduria su dideliu pajėgumo trūkumu, dėl kurio didelė dalis jos elektros turi būti importuojama iš kitų regionų. Kita vertus, Bretanėje elektros suvartojimas auga gerokai greičiau negu likusioje Prancūzijos dalyje dėl jos demografinio augimo, dėl kurio didėja regioninio vartojimo jautrumas šalčio bangoms.

(78) Be to, Bretanės geografinis išsidėstymas pusiasalyje riboja elektros atvedimo galimybes ir, pasak Prancūzijos valdžios institucijų, apsunkina tinklo įtampos palaikymą. Įtampa yra vienas iš pagrindinių elektros sistemos saugumo parametrų. Kadangi elektra į Bretanę keliauja ilgą kelią (iš Luaros žemumos ir žiočių), srovei tekant linijoje įtampa žemėja, dėl to įtampa yra žemesnė linijos gale nei jos pradžioje, o tai turi keletą pasekmių: prarandama daugiau perduodamos energijos, sumažėja vietinės bangos kokybė.

(79) Be to, Prancūzijos valdžios institucijos pabrėžia, kad yra trūkumų, kurie veikia eksploatavimo ir investicijų sprendimus bei elektros rinką Prancūzijoje ir Bretanėje: apskaitos sistemos, leidžiančios valdyti vartojimą realiuoju laiku, nebuvimas; skirtingų kainų zonų, leidžiančių atspindėti tinklo apribojimus, nebuvimas; kainų signalai nepakankami, kad paskatintų privačius investuotojus įvairinti elektros tiekimą; nenumatyti įvykiai, galintys turėti įtakos privačių investicijų finansavimo sąlygoms. Be to, pasak Prancūzijos valdžios institucijų, Bretanėje sukūrus rinkos zoną, įprastų rinkos sąlygų nebūtų laikomasi, nes toks sukūrimas nereikštų specialių kainų signalų privatiems investuotojams tose zonose, kur įtampos poreikiai yra didžiausi.

(80) Prancūzija pabrėžia, kad nediskriminavimo įpareigojimo laikomasi, nes toks įpareigojimas, pasak Prancūzijos valdžios institucijų, susijęs ne su technologijomis, o su įmonėmis.

(81) Kalbant apie pajėgumo dydį, Prancūzijos valdžios institucijos pabrėžia, kad pajėgumo trūkumą padidins numatytas Breniliso ir Dirinono elektrinių (320 MW) uždarymas bei pajėgumo ribojimas Kordemė elektrinėje (1 400 MW abiejuose skyriuose) dėl aplinkosaugos priežasčių. 2017–2020 m. numatytas trūkumas siekia nuo 200 MW iki 600 MW. Elektrinės tikrai bus sustabdytos vėliausiai 2023 m.

(82) Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad konkursas neturės įtakos investavimo sprendimams, susijusiems su kitomis technologijomis, nes priemonė skirta tik kompensuoti papildomoms sąnaudoms, būdingas naudojamai technologijai (visų pirma dujų tinklų sustiprinimas), taip pat suvaržymams dėl statybos termino, kurių nepatiriama naudojant kitas technologijas.

(83) Dėl tų pačių priežasčių Prancūzija pabrėžia, kad konkursas nepadidins lėšų kitiems pajėgumams trūkumo, nes jis skirtas tik papildomoms naudojamos technologijos (CCG) išlaidoms kompensuoti. Be to, dėl keturių degimo turbinų tipo elektrinių uždarymo iki 2023 m. poveikį lėšų trūkumui sumažins naujos CCG elektrinės Landivizjo eksploatacija.

(84) Priešingai nei sprendimo pradėti procedūrą 76 punkte, Prancūzija mano, kad priemonė nėra diskriminacinė. Prancūzija pripažino, kad priemonė technologiškai nebuvo neutrali, nes konkurse reikalaujama taikyti CCG technologiją. Vis dėlto Prancūzija mano, kad Direktyvoje 2009/72/EB nustatyto nediskriminavimo įpareigojimo laikymasis nereiškia draudimo rinktis technologiją (ypač kalbant apie konkursą dėl gamybos pajėgumo), jei visos įmonės gali naudoti šią technologiją.

(85) Be to, investicijos į dujų tinklo stiprinimą palengvins papildomų įrenginių, veikiančių naudojant gamtines dujas, įdiegimą.

([20]) 2013 m. RTE prognozė.

5.1.1.2. Trečias ir ketvirtas kriterijus: proporcingumas ir kandidato pasirinkimas už mažiausią kainą

(86) Prancūzijos valdžios institucijų manymu, pirma, lėšų susigrąžinimo mechanizmas būtų sumažinęs kandidatų lūkesčius dėl būsimų pajamų už elektros pardavimą rinkoje ir automatiškai būtų paskatinęs juos prašyti didesnės kompensacijos. Antra, institucijos pabrėžia, kad atsižvelgiant į didelį ryšį tarp įplaukų už dujas ir sąnaudų, kai naudojama CCG technologija, projekto VGN yra gana nelanksti ir nepriklauso nuo apyvartos svyravimų. Galiausiai Prancūzijos valdžios institucijos pabrėžia praktines priežastis: būtų sudėtinga šį mechanizmą įdiegti *a posteriori*, o jo įdiegimas galėtų sukurti teisinį nesaugumą.

(87) Be to, Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad tinkamų pasirinkti vietų, galinčių priimti kandidatą, skaičius buvo pakankamai didelis, kad nė vienas kandidatas nebūtų išbrauktas. Pasirinkti tinkama zona gali būti nuo 2 000 km² iki 4 000 km² laisvos žemės, palyginti su 15 hektarų, kurių reikia CCG elektrinės statybai. Kandidatai taip pat galėjo rinktis kitas vietas per laikotarpį, suderinamą su konkurse nustatytu laikotarpiu, prašydami pakeisti vietinį miesto planavimo planą. Pasak Prancūzijos valdžios institucijų, nė vienam kandidatui nebuvo sukliudyta kandidatuoti dėl to, kad trūksta vietos.

(88) Aplinkosaugos kriterijaus vaidmens atrenkant laimėtoją, pasak Prancūzijos, nereikėtų pervertinti, nes veiksmų, kuriuos kandidatas galėjo imtis, kad gautų patenkinamą aplinkosaugos kriterijaus vertinimą, buvo įvairių. Be to, institucijos pažymi, kad visos trys kandidatų bylos, pateiktos Energijos reguliavimo komisijai, gavo vienodus vertinimus dėl šio aplinkosaugos kriterijaus.

(89) Kalbant apie galimai diskriminacinį technologijos pasirinkimo pobūdį, institucijos visų pirma pabrėžia, kad tokia technologija paplitusi Europoje ir yra prieinama. Prancūzijos valdžios institucijos taip pat pabrėžia, kad dėl aptariamų technologijų (OCG ([21]), CCG ir degimo turbinų) panašumo nėra nė vieno kandidato, kuris specializuotųsi tik dujų technologijoje ir galėtų jaustis diskriminuojamu dėl šios priemonės. Todėl dėl technologinio neutralumo laikymosi negali būti abejojama.

5.1.2. *Suderinamumas su gairėmis*

5.1.2.1. Bendras interesas

(90) Prancūzijos valdžios institucijos primena, kad priemonės tikslas – užtikrinti Bretanės elektros tiekimo saugumą dviem būdais: užtikrinti pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą ir garantuoti įtampos palaikymą elektros tinkle.

(91) Prancūzijos valdžios institucijos patikslina, kad priemonė užtikrins pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą, nes prisidės prie gamybos pajėgumų didinimo, o pajėgumai galės būti sutelkti vartojimo piko metu, ypač regiono vakaruose (reaktyviosios galios pasiūlos ir paklausos atitiktis).

(92) Prancūzijos valdžios institucijos taip pat pabrėžia, kad tai, jog anksčiau elektros tiekimas niekada nebuvo nutrūkęs, nesuteikia pagrindo nesiimti apsaugos nuo galimų ir nustatytų grėsmių priemonių.

5.1.2.2. Būtinumas

(93) Pirma, Prancūzijos valdžios institucijos priemonės būtinumą pateisina kiekybiniais duomenimis. Jei bus uždarytos keturios Breneliso ir Dirinono degimo turbinos bei kuro skyriai Kordemė elektrinėje, 2017–2020 m. liekamasis pajėgumo trūkumas bus nuo 200 MW iki 600 MW per metus. Šios elektrinės turės būti uždarytos vėliausiai 2023 m.

(94) Antra, Prancūzija priemonės reikalingumą pateisina rinkos trūkumais, kuriuos visų pirma parodo investicijų nebuvimas Bretanėje, nors toks poreikis vartotojams yra.

(95) Trečia, Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad šis reikalingumas nėra susijęs su kainų zonos sukūrimu Bretanėje. Visų pirma tokia visą Bretanę apimanti zona neleistų įgyvendinti tikslo palaikyti įtampą pačioje zonoje. Be to, tokia tik Bretanės vakarais apsiribojanti zona dėl perdavimo perkrovos nebuvimo likusioje Bretanės dalyje nepaskatintų atsirasti kainų signalų, kurių pakaktų siekiant pradėti investavimą. Pasak Prancūzijos, tokios zonos

([21]) *Open cycle gas turbine* – atvirojo ciklo dujų turbina.

patrauklumas yra ribotas dėl jos pernelyg mažo dydžio, kad patrauktų mažuosius tiekėjus. Kadangi tinklas perkrautas būna retai, nėra jokios garantijos, kad kainų zona lems realią gamybos įrenginio Bretanėje vertę ir paskatins ten investuoti. Taip pat nėra jokios garantijos, kad vartotojams tokia investicija kainuos mažiau, nei rengiant kitą konkursą. Be to, valdžios institucijos pabrėžia, kad dėl specialios kainų zonos sukūrimo Bretanė patirs didelių išlaidų: tam, kad Bretanės gyventojai nenukentėtų, reikės pertvarkyti didmenines rinkas, paskirstyti perdavimo teises ir išlyginti tarifus ([22]). Be to, įgyvendinimo terminai gali neatitikti Bretanės elektros tiekimo saugumo sistemos įgyvendinimo artimiausiu laiku poreikių.

(96) Ketvirta, Prancūzijos valdžios institucijos pabrėžia, kad dėl vėjo energijos naudojimo gamyba Bretanėje daugiausia yra atsinaujinančio pobūdžio. Taigi pertrūkių valdymas Bretanėje yra augantis iššūkis, reikalaujantis vis daugiau prieinamų lanksčių įrenginių, tokių kaip Landivizjo CCG elektrinė.

(97) Penkta, gamybos įrenginio statyba Bretanėje galėtų būti naudinga visiems Prancūzijos vartotojams, kai tinklo nėra perkrautas, nes ribotų įtampos nutrūkimo pavojų, prisidėtų prie energijos praradimo linijose mažinimo ir bendrai pagerintų pajėgumų atitikties lygį.

(98) Šešta, Prancūzija mano, kad priemonės reikalingumą pagrindžia poreikis išvengti įtampos nutrūkimo visoje Bretanėje, kurio negalėtų ištaisyti tik elektros linijų tiesimas.

(99) Be to, Prancūzijos valdžios institucijos pabrėžia, kad dėl Breniliso ir Dirinono degimo turbinų uždarymo terminio pajėgumo kitimas regione bus nedidelis, t. y. apie 100 MW. Tokiomis sąlygomis poveikis lėšų trūkumui bus labai nedidelis.

5.1.2.3. Tinkamumas

(100) Kalbant apie atlyginimą, Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad jis yra tinkamas, nes tai atlyginimas už pajėgumą ir todėl jis niekaip neskatina gamybos.

(101) Kaip nurodyta 95 konstatuojamojoje dalyje, tarifinės zonos suskirstymas nėra tinkamas, ypač siekiant palaikyti įtampą.

(102) Prancūzijos valdžios institucijos neprieštarauja, kad priemonė, apie kurią pranešta, yra atrankinio pobūdžio, tačiau jos mano, kad pasirinkta technologija yra tinkamiausia siekiant patenkinti nustatytą poreikį, todėl ji būtų buvusi pasirinkta technologiškai neutraliame konkurse, be to, priemonė nepakeičia subalansuotos ir tinkamos visų technologijų, reikalingų tiekimo saugumui užtikrinti (įskaitant tiekimo mažinimo, sujungimo ir saugojimo technologijas), plėtros.

(103) Be to, 450 MW galią, pasak Prancūzijos, pateisina pajėgumo trūkumo vartojimo piko metu kriterijus (žr. RTE 2012 m. prognozes).

(104) Technologijos tinkamumą įrodo techninės charakteristikos, reikalingos siekiant patenkinti specialius poreikius: daugiausia penkiolikos (kai įrenginys sustabdytas) arba dviejų valandų (kai įrenginys veikia) pajėgumo sutelkimo terminas; mažiausia balansavimo pasiūlymų trukmė mažesnė arba lygi trims valandoms (veikimo metu) arba aštuonios valandos (sustabdymo metu). Nėra didžiausios trukmės norint aktyvuoti balansavimo pasiūlymus apribojimo. Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad kitos technologijos (atviro ciklo, degimo turbinų) ir tiekimo mažinimas negali visiškai atitikti šių techninių reikalavimų.

(105) Pasak Prancūzijos valdžios institucijų, Prancūzijai negalima priekaištauti dėl to, kad konkurse nenumatė kitos nei CCG technologijos ([23]). Prancūzijos valdžios institucijos nurodo SESV 194 straipsnį, kuriame nustatyta, kad priemonės, kurių imasi Europos Sąjunga, negali daryti poveikio valstybės narės teisei nustatyti savo bendrą energijos tiekimo struktūrą: dujų elektrinės pasirinkimas priklauso nacionalinei kompetencijai ir negali tapti priemonės nesuderinamumo priežastimi.

([22]) Tarifinis išlyginimas yra priemonė, užtikrinanti vienodų tarifų visoje teritorijoje įgyvendinimą.
([23]) 2015 m. gruodžio 17 d. Prancūzijos valdžios institucijų atsakymo 6 konstatuojamoji dalis.

(106) Kalbant apie tiekimo mažinimą, Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad vienas iš priemonės tikslų yra palaikyti vietinę įtampą, o tai gali užtikrinti tik vietinės elektros didinimas, o tiekimo mažinimo pajėgumai negali patenkinti.

(107) Kitos technologijos negalėjo būti numatytos neprašant didesnės kompensacijos.

(108) CCG technologija pateisinama dėl didelio skaičiaus naudojimo valandų siekiant palaikyti įtampos lygį. Degimo turbinos konkurencingos tik apie šimtą valandų. Šios technologijos naudojimą taip pat pateisina dujų tiekimo poreikiai: degimo turbinai būtų reikėję 50 % daugiau dujų. Žinoma, OCG kainuoja pigiau nei CCG, tačiau didelės dujų tiekimo išlaidos pateisina našiau veikiančio įrenginio naudojimą.

(109) Tiekimo mažinimo technologija nesuderinama su kelių tūkstančių valandų veikimo poreikiu. Be to, ji neleidžia užtikrinti gamybos poreikio. Tas pat pasakytina apie atsinaujinančiosios energijos gamybos vienetus, kurių veikla nepastovi, nes gamybos negalima užsakyti. Decentralizuoto saugojimo technologijos reikalauja pernelyg didelių investicijų, kad galėtų konkuruoti su CCG. Dėl įtampos palaikymo problemos naujos jungties nepakaktų, norint konkuruoti su CCG technologija.

(110) Be to, vėjo ir saulės sukuriami pajėgumai būtų pernelyg nepastovūs, kad galėtų užtikrinti prieigą už konkurencingą kainą. Esami hidrauliniai pajėgumai taip pat yra nepastovūs. Esamiems atsinaujinančios terminės gamybos pajėgumams jau teikiama valstybės parama, todėl jie negalėtų kandidatuoti konkurse. Iškastiniams terminiams pajėgumams iki 2023 m. prireiktų didelių investicijų. Pasak Prancūzijos valdžios institucijų, šie argumentai pabrėžia pasirinktos technologijos tinkamumą.

5.1.2.4. Proporcingumas

(111) Prancūzija pabrėžia, kad projekto rentabilumas, matuojamas [5–10] % VGN, atsiduria žemoje vietoje, palyginti su rentabilumu, kurio reikalauja investuotojai tokio tipo projektuose.

(112) Prancūzijos valdžios institucijos patikslino, kad šiuo požiūriu lėšų susigrąžinimo mechanizmo įgyvendinimas yra pavėluotas ir toks pajamų sumažėjimą sukeliantis įgyvendinimas pasireikštų didesnės kompensacijos reikalavimu, todėl jo poveikis projekto rentabilumui būtų neutralizuotas.

(113) Dėl šių priežasčių Prancūzija mano, kad priemonė yra proporcinga.

5.1.2.5. Konkurencijos iškraipymas

(114) Pasak Prancūzijos, priemonė nesumažina noro investuoti į jungties, visų pirma tarp Prancūzijos ir Airijos, pajėgumus.

(115) Be to, priemonė nekelia pavojaus sustiprinti dominuojančią EDF padėtį. Laimėtojas iš tiesų būtų labiau suinteresuotas pats parduoti elektrą rinkoje. Elektros pardavimas EDF su 5 % diskonto norma, nurodytas 53 konstatuojamojoje dalyje, yra mažiau naudingas negu pardavimas už 100 % rinkos kainos. Taigi kalbama apie teisiškai įmanomą, bet ekonomiškai mažai pateisinamą pasirinkimą.

5.2. **Atsakymas į suinteresuotųjų šalių pastabas**

5.2.1. *Priemonės reikalingumas*

(116) Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad keleto suinteresuotųjų šalių abejonės dėl projekto, kurias joms kelia mažesnis vartojimo padidėjimas, yra nepagrįstos. Jos pabrėžia, kad elektros suvartojimas Bretanėje nuo 2006 iki 2014 m. padidėjo 9,9 %, palyginti tik su 2,9 % vidutiniu padidėjimu Prancūzijoje. Be to, Prancūzijos valdžios institucijos mini tyrimą, pagal kurį Bretanė yra trečias pagal dinamiškumą regionas Prancūzijoje kalbant apie elektros suvartojimą ([24]).

(117) Be to, Prancūzijos valdžios institucijos primena, kad dėl ypatingos regiono elektros suvartojimo struktūros, kurią daugiausia sudaro gyvenamųjų pastatų ir paslaugų sektorius, suvartojimas regione yra jautresnis šalčio bangoms. Bretanėje vartojimo piko augimas sudaro 6,3 %, o metinis elektros suvartojimas – tik 4,4 %.

([24]) 2014 m. regioninių elektros suvartojimo ataskaitų santrauka, žr. 1 priedą.

(118) Paklausos, kuri pirmą kartą stabilizavosi 2014 m., augimą riboja sulėtėjusi ekonomika, didesnis energetinis veiksmingumas, atsiradęs dėl teisės aktų pokyčių. Priešingai, paklausą skatina namų ūkių skaičiaus pagausėjimas dėl dinamiškos demografijos, gyvenimo būdo pokyčiai ir informacinių bei ryšio technologijų paplitimas, elektrinės transporto priemonės paleidimo pradžia ir šilumos siurblių parko plėtra. Pasak Prancūzijos valdžios institucijų, naujausios prognozės dėl elektros suvartojimo Bretanėje ir toliau yra didesnės nei šalies vidurkis.

(119) Galiausiai Prancūzijos valdžios institucijos atkreipia dėmesį, kad palyginimas tarp energetinio veiksmingumo prognozių ir realaus suvartojimo turi būti atliekamas atsižvelgiant į identiškus kriterijus. Be to, energetinio veiksmingumo prognozėse įtrauktas vartojimas, susijęs su tinkluose prarandama energija, o į tai Komisijai atsakinėjusios asociacijos, atlikdamos palyginimus, sistemingai neatsižvelgė. Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad dėl šios klaidos duomenys suprasti klaidingai. Be to, jos mano, kad daugelis asociacijų remiasi neteisingais įvertinimais, visų pirma kalbant apie nepastovios energijos prieinamumą, kurie neturėtų pakeisti RTE atliktų įvertinimų.

5.2.2. *Priemonės finansavimo teisėtumas*

(120) Kai kurios suinteresuotosios šalys mano, kaip paaiškinta 68 konstatuojamojoje dalyje (2), kad priemonės finansavimas yra neteisėtas visų pirma dėl to, kad CSPE išskirtinai skirta atsinaujinančiajai energijai finansuoti.

(121) Prancūzijos valdžios institucijos prieštarauja tokiam teiginiui. Iš tiesų:

a) Konkurso teisinis pagrindas yra 2009 m. Investicijų daugiametis planas, kuriame nustatytas pavojus tiekimo saugumui Bretanėje ir pabrėžiama būtinybė regione pastatyti klasikinį gamybos įrenginį.

b) Energetikos kodekso L. 311–10 straipsnyje nustatyta, kad konkursas gali būti paskelbtas, kai „gamybos pajėgumai neatitinka daugiamečio investicijų plano tikslų, visų pirma tikslų, susijusių su gamybos technika ir geografiniu įrenginių išdėstymu“. Būtent taip ir yra šio konkurso atveju.

c) Energetikos kodekso L. 121–7 straipsnio 1 punkte nustatyta, kad išlaidos, priskirtinos viešosios paslaugos užduotims, apima „papildomas išlaidas, konkrečiu atveju susidariusias įgyvendinant straipsnius nuo L. 311–10 iki 311–13–5“.

Iš minėtų dokumentų matyti, kad įgyvendinant Energetikos kodekso L. 311–10 straipsnį pradėto konkurso finansavimas galėjo būti įgyvendintas kaip išlaidų, priskirtinų viešosios paslaugos užduotims, kompensacija, jei kalbama ne apie atsinaujinančią energiją.

(122) Be to, pasak Prancūzijos valdžios institucijų, 2015 m. įvykdyta CSPE reforma nepakeitė šių nuostatų. Priemonė bus finansuojama iš biudžeto asignavimų.

5.2.3. *Poveikis konkurencijai*

(123) Kaip išdėstyta 74 konstatuojamojoje dalyje, ENGIE mano, kad konkursas sustiprins dominuojančią EDF grupės padėtį, nes ji bus vienintelė gamintoja, galinti išvengti savo įrenginių uždarymo dėl ateityje neišvengiamo rentabilumo sumažėjimo. Priešingai, Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad naujo dalyvio atėjimas į gamybos rinką prisideda prie konkurencijos didinimo.

5.2.4. *Skaidri tvarka: viešos konsultacijos*

5.2.4.1. Viešos diskusijos

(124) Keletas suinteresuotųjų šalių mano, kad viešos diskusijos dėl projekto buvo nepakankamos. Prancūzijos valdžios institucijos, priešingai, mano, kad viešos diskusijos procedūra buvo pakankama. Todėl:

1) Projektui suteiktas prefekto įsakymo formos leidimas, kuriame nustatytos nuostatos, kurių eksploatuotojas turės laikytis, kad užtikrintų aplinkos apsaugą atsižvelgdamas į Aplinkosaugos kodekso V knygos 1 antraštę dėl aplinkos apsaugos tikslais sugrupuotų įrenginių.

2) Dėl projekto buvo vykdomas viešas tyrimas, kuris vyko 2014 m. rugpjūčio 18 d. prefekto įsakyme nustatytomis sąlygomis nuo 2014 9 15 iki 2014 10 31. Šio viešo tyrimo išvadose pabrėžiama, kad visuomenės informavimas buvo pakankamas ir leido pasiekti realų susitarimą. Be to, Prancūzijos valdžios institucijos primena, kad nors dauguma gautų atsakymų buvo nepalankūs, tai nesukelia abejonių dėl motyvuoto tyrimo komisijos sprendimo;

3) Prancūzijos valdžios institucijos taip pat primena, kad diskusijos vyko vietos bei regiono lygmenyje ir kad sutarimas sudarė galimybę ne tik informuoti visuomenę, bet taip pat sukūrė progą formuoti darbo grupes, jungiančias už ir prieš projektą pasisakančias asociacijas.

5.2.4.2. Kompensacijos tikslas

(125) Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad suinteresuotosios šalies teiginys, jog konkursas buvo neskaidrus dėl to, kad kompensacijos tikslas nebuvo tiksliai apibrėžtas, yra nepagrįstas.

(126) Pasak šios šalies, nors kompensacija buvo skirta tik padengti išlaidas, susijusias su įrenginio vietos nustatymu, dujų atvedimu ir numatyta paleisimo data, kai kurie kandidatai savo pasiūlyme būtų prašę papildomo apmokėjimo, kuris kompensuotų elektrinės rentabilumo trūkumą. Toks apmokėjimas būtų nesuderinamas su specifikacija ir sukeltų konkurencijos iškraipymą veikiančio kombinuoto ciklo parko atžvilgiu, taigi padarytų žalą.

(127) Prancūzijos valdžios institucijos priminė, kad pasirinktam kandidatui gali būti sumokėta tik pasiūlytos kompensacijos suma. Bet kuris kandidatas, reikalaujantis sumokėti papildomą nei nustatyta kompensaciją, kurios tikslas aiškiai aprašytas specifikacijoje, būtų nepriimtinas. Taigi negali būti numatytas joks papildomas apmokėjimas, todėl į tokį apmokėjimą negali būti atsižvelgta vertinant kompensacijos kriterijų. Šį punktą priminė CRE atsakydama į kandidato per konkurso procedūrą užduotą klausimą.

(128) Pasak Prancūzijos valdžios institucijų, šis punktas kandidatams, teikusiems pasiūlymus, nesudarė aiškinimo sunkumų. Jie sugebėjo papildomas išlaidas, susijusias su įrenginio eksploatacija sunkiomis ekonominėmis sąlygomis, susieti su siūloma kompensacijos suma.

6. **PRIEMONĖS ĮVERTINIMAS**

6.1. **Esama pagalba**

(129) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį valstybės pagalba apibrėžiama kaip *„valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškreipia konkurenciją arba gali ją iškreipti, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai“*.

(130) Iš ankstesnės konstatuojamosios dalies aišku, kad priemonė vertinama kaip valstybės pagalba, jei tenkinamos visos trys sąlygos: a) priemonė priskiriama valstybei ir finansuojama iš valstybinių išteklių; b) priemone suteikiamas atrankinis pranašumas, galintis palaikyti tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą; c) priemonė turi iškraipyti konkurenciją arba kelti grėsmę kad konkurencija bus iškraipyta, ir daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1.1. *Priemonė priskiriama valstybei ir finansuojama iš valstybinių išteklių*

(131) Kad finansinė priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, ji turi būti priskiriama valstybei narei ir tiesiogiai arba netiesiogiai finansuojama iš valstybinių išteklių.

(132) Šiuo atveju numatyta, kad CEB skirtas atlyginimas bus apskaičiuojamas pagal mažmenines elektros kainas ir pervedamas per CSPE (žr. 42 konstatuojamąją dalį).

(133) Kaip paaiškinta sprendime pradėti procedūrą, Komisija daro išvadą, kad CSPE yra valstybės ištekliai, nes tai *„valstybės skirta įmoka, kurią surenka ir administruoja valstybės skirtas subjektas, tvarkantis pagalbos schemą pagal valstybės nustatytas taisykles“*. Kaip nusprendė Teismas ([25]), lėšos, gautos iš įmokų, kurias reikia mokėti pagal valstybės narės teisės aktus ir kurios administruojamos ir paskirstomos pagal šiuos teisės aktus, gali būti laikomos valstybiniais ištekliais, kaip jie suprantami pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, net jeigu jas administruoja subjektai, kurie skiriasi nuo valdžios institucijos ([26]).

(134) Be to, priemonė priskiriama valstybei, nes skelbimą apie konkursą paskelbė už energetiką atsakingas ministras, kuris pradėjo kandidatų atranką.

6.1.2. *Ekonominis pranašumas*

(135) Kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, ji turi sudaryti ekonominį pranašumą ją gaunančiai įmonei, tai reiškia, kad ta įmonė neįgytų šio pranašumo įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. jei nebūtų valstybės įsikišimo.

(136) Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad ši priemonė nesudaro ekonominio pranašumo, nes ji atitinka visus byloje *Altmark* ([27]) nurodytus kriterijus. Sprendime pradėti procedūrą Komisija pareiškė abejonių dėl tokio vertinimo, visų pirma dėl to, ar įvykdytas pirmasis kriterijus.

(137) Atsižvelgiant į Teismo praktiką byloje *Altmark* ([27]) reikėtų įvertinti, ar aptariama priemonė suteikia pranašumą CEB.

(138) Sprendime Altmark Teismas nusprendė, kad „kai valstybės priemonė turi būti vertinama kaip kompensacija už įmonių gavėjų suteiktas paslaugas, siekiant vykdyti viešosios paslaugos įpareigojimus, tokios įmonės negauna realios finansinės naudos, ir todėl ši priemonė nesudaro joms palankesnių konkurencinių sąlygų nei kitoms įmonėms, kurios su jomis konkuruoja, ir nepatenka į Sutarties 92 straipsnio 1 dalies taikymo sritį“ ([28]).

(139) Reikėtų priminti, kad Prancūzijos valdžios institucijų manymu, priemonė nesudaro ekonominio pranašumo, nes atitinka visus byloje *Altmark* nurodytus kriterijus.

(140) Iš tiesų, Teisingumo Teismo manymu ([29]), tam, kad kompensacija už viešąją paslaugą nebūtų laikoma valstybės pagalba, turi būti patenkintos visos keturios sąlygos:

1) pagalbą gaunančiai įmonei turi būti pavesta teikti viešąją paslaugą, o su ja susiję įsipareigojimai turi būti aiškiai apibrėžti;

2) kriterijai, kuriais remiantis apskaičiuojama kompensacija, turi būti objektyviai ir skaidriai nustatyti iš anksto;

3) kompensacija negali viršyti to, kas būtina, siekiant padengti visas ar dalį išlaidų, kurios patiriamos vykdant viešosios paslaugos įpareigojimus, atsižvelgiant į gautas atitinkamas įplaukas ir protingą pelną;

4) jei įmonė, kuri turi teikti viešąją paslaugą, konkrečiu atveju nėra atrenkama pagal viešojo konkurso procedūrą, kuri leistų atrinkti konkurso dalyvį, galintį vartotojams teikti pigiausias paslaugas, taikytinos kompensacijos dydis turi būti nustatomas remiantis išlaidų, kurių, vykdydama šiuos įsipareigojimus, patirtų vidutinė, gerai tvarkoma ir atitinkamomis transporto priemonėmis apsirūpinusi įmonė, analize, atsižvelgiant į gautas pajamas ir pagrįstą pelną.

([25]) 2013 m. gruodžio 19 d. ESTT sprendimas *Vent de Colère! prieš Ekologijos ministeriją*, C-262/12.
([26]) 1974 m. liepos 2 d. ESTT sprendimo *Italija prieš Komisiją*, 173/73, Rink. p. 709, 35 punktas.
([27]) 2003 m. liepos 24 d. ESTT sprendimas *Altmark Trans GmbH ir Regierungspräsidium Magdeburg prieš Nahverkehrsgesellschaft GmbH*, C-280/00.
([28]) Ten pat, 87 konstatuojamoji dalis.
([29]) Ten pat, 88–94 konstatuojamosios dalys.

(141) Kalbant apie pirmą sąlygą, jei valstybės narėms paliekama didelė galimybė spręsti, kokios paslaugos gali būti pripažįstamos viešosios paslaugos įpareigojimais ([30]), Teismas neseniai priminė ([31]), kad pagal Komisijos komunikato dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą 46 punktą, kai egzistuoja konkrečios Sąjungos taisyklės dėl VESP turinio ir apimties apibrėžimo, valstybių narių veikimo laisvė dar labiau susijusi su šiomis taisyklėmis. Šios taisyklės iš esmės skirtos suderinti teisės aktus siekiant panaikinti kliūtis, susijusias su laisvu judėjimu ir laisvu paslaugų teikimu. Tai, kad jos priimtos remiantis kitomis, su valstybės pagalbos kontrole nesusijusiomis nuostatomis, ir kad jų pagrindinis tikslas yra įgyvendinti vidinę rinką, niekaip neriboja jų tinkamumo atsižvelgiant į pirmąjį bylos *Altmark* kriterijų.

(142) Atsižvelgdama į suinteresuotųjų šalių pastabas ir Prancūzijos pateiktus atsakymus (5 dalis), Komisija mano, kad priemonė neatitinka bylos *Altmark* pirmojo kriterijaus dėl viešosios paslaugos įpareigojimo (VPĮ) vertinimo, visų pirma energijos srityje, dėl dviejų priežasčių.

(143) Pirma, kaip Komisija jau aiškino ([32]), netinka veiklą, kurią jau vykdė arba gali vykdyti įprastomis rinkos sąlygomis veikiančios įmonės, vertinti kaip viešosios paslaugos įpareigojimą. Šioje analizėje taip pat turėtų būti atsižvelgiama į galimą rinkos veikimo pagerinimą, kurį gali įgyvendinti valstybės narės. Iš tiesų, jei tokie pokyčiai įmanomi, netinkama veiklą vertinti kaip viešosios paslaugos įpareigojimą. Šiuo atveju rinka gali būti vertinama kaip neveikianti pakankamai gerai, nes ji nesiunčia pakankamų signalų apie kainą, kurie leistų pradėti investavimą vietiniame lygmenyje. Visų pirma taip yra trumpalaikių rinkų, pvz., balansavimo rinkos, atveju, kai rinkos derinimo mechanizmai projekto metu dar nesiunčia pakankamų signalų apie vietinę kainą.

(144) Antra, technologijų diskriminacijos buvimas neleidžia paslaugos vertinti kaip viešosios paslaugos įpareigojimo. Šiuo atveju Energetikos direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje ([33]) numatytos specialios sąlygos dėl valstybių narių pajėgumo įgyvendinti VPĮ liberaliame elektros sektoriuje. Visų pirma, 3 straipsnio 2 dalyje valstybių narių galimybės įgyvendinti VPĮ energetikos sektoriuje ribojamos tokiais tikslais ([34]): „valstybės narės elektros energijos sektoriuje veikiančioms įmonėms gali nustatyti įpareigojimus teikti bendros ekonominės svarbos viešąsias paslaugas, kurie gali būti susiję su saugumu, įskaitant tiekimo saugumą, reguliarumą, kokybę ir kainą, bei su aplinkos apsauga, įskaitant energijos vartojimo efektyvumą, energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių ir klimato apsaugą“. Toje pačioje 3 straipsnio 2 dalyje taip pat numatyta, kad viešosios paslaugos įpareigojimai energetikos sektoriuje turi būti „aiškiai apibrėžti, skaidrūs, nediskriminaciniai, patikrinami ir turi užtikrinti Bendrijos elektros energijos įmonėms vienodas galimybes teikti paslaugas nacionaliniams vartotojams“.

(145) Komisija mano, kad nediskriminavimo kriterijus, nagrinėjamas kalbant apie viešosios paslaugos įpareigojimo buvimą, turi būti vertinamas griežtai. Prancūzijos pateiktame pranešime patikslinama, kad konkursas skirtas elektros gamybos įrenginio, naudojančio tik kombinuoto ciklo technologiją, statybai ir eksploatacijai ([35]). Kitaip tariant, konkursas apsiriboja viena technologija (CCG), visų pirma iš jo pašalinant tokias OCG ar degimo turbinos tipo technologijas, kurios taip pat galėtų teikti prašomas paslaugas gaunančiajai elektrinei.

(146) Kaip aiškinama 84 ir 89 dalyse, Prancūzijos valdžios institucijos mano, kad tai, jog priemonė nėra technologiškai neutrali, nėra diskriminacija pagal Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 2 dalį, jei visos įmonės gali naudoti CCG technologiją taip pat, kaip visas kitas technologijas. Pagalbos priemonės turi būti sukurtos taip, kad visi gamybos pajėgumai, galintis veiksmingai prisidėti ištaisant gamybos pajėgumų atitikties problemą, padėtų minėtoms priemonėms, visų pirma kalbama apie įvairias technologijas naudojančių gamintojų dalyvavimą. Todėl Prancūzijos argumentas, kad visos įmonės galėtų naudoti CCG technologiją, neleidžia atmesti priemonės diskriminacinio pobūdžio.

([30]) Komisijos komunikatas dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą (OL C 8, 2012 1 11, p. 4), 46 punktas.
([31]) 2017 m. kovo 1 d. Bendrojo Teismo sprendimo *SNCM prieš Komisiją*, T-454/13, 113 punktas.
([32]) Komisijos komunikatas dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą (OL C 8, 2012 1 11, p. 4), 48 punktas.
([33]) Direktyva 2009/72/EB.
([34]) Sprendimas C-242/10, *Enel Produzione*, C-242/10, ECLI:ES:C:2011:861, 42 punktas.
([35]) Prancūzijos pateikto pranešimo 20 punktas.

(147) Be to, Komisija nurodo, kad konkursas buvo skirtas padidinti elektros gamybos lygį regione siekiant išsaugoti tiekimo saugumą, nepaisant to, jog buvo planuojama uždaryti keletą gamybos vietų, ir išspręsti pasikartojančią įtampos problemą Bretanėje. Norint pasiekti šiuos du tikslus, specifikacijoje buvo išvardyta keletas reikalavimų, kuriuos turėtų atitikti būsima gaunančioji elektrinė. Ji turėtų turėti maždaug 450 MW (+/– 10 %) aktyviąją galią, būti Bretanės vakaruose ir būti prieinama bet kuriuo metu, kad RTE per pritaikymo mechanizmą galėtų sutelkti pajėgumą. Dėl paskutinio reikalavimo specifikacijoje patikslinama, kad RTE turėtų galėti mobilizuoti elektrinę per ne daugiau kaip penkiolika valandų, kai mašina sustabdyta, kad negali būti apribojimų didžiausios trukmės pritaikymo pasiūlymų aktyvavimui ir kad mažiausia pritaikymo pasiūlymų trukmė būtų mažesnė arba lygi trims valandoms, kai mašina veikia, ir aštuonios valandos, kai mašina sustabdyta. Šios sąlygos skirtos užtikrinti elektrinės reagavimo greičiui ir lankstumui, taip pat užtikrinti, kad RTE galėtų mobilizuoti elektrinę ir patenkinti konkretų bei laikiną poreikį tuo pačiu metu užtikrindama įtampos palaikymą ir vietinę pusiausvyrą. Prancūzija 107 ir 108 konstatuojamosiose dalyse neprieštarauja, kad tokias sąlygas galėtų patenkinti visos įprastinės elektrinės, naudojančios CCG, OCG ar degimo turbinos technologiją.

(148) Be to, įvairių technologijų atitikties konkurse nustatytiems tikslams analizė leidžia daryti išvadą, kad visos trys įprastos technologijos (CCG, OCG ir degimo turbinos) būtų galėjusios patenkinti Prancūzijos valdžios institucijų nustatytus poreikius, nors ir skirtingomis veiksmingumo sąlygomis. Tačiau konkurse numatytas tik CCG tipo elektrinės įrengimas. Taigi Komisija daro išvadą, kad konkursas yra diskriminacinio pobūdžio.

(149) Vis tik 144 konstatuojamojoje dalyje primenama, kad viešosios paslaugos įpareigojimas būtinai turi būti nediskriminacinis. Todėl nustatyta diskriminacija kai kurių įprastinių technologijų atžvilgiu leidžia atmesti priemonės vertinimą kaip viešosios paslaugos įpareigojimą.

(150) Taigi Prancūzijos 84 konstatuojamojoje dalyje pateikti argumentai, kad priemonė nesukuria diskriminacijos kitų tipų įprastinių technologijų atžvilgiu, nėra priimtini. Komisija daro išvadą, kad priemonė negali būti vertinama kaip įpareigojimas teikti viešąją paslaugą. Vadinasi byloje *Altmark* nurodytas pirmas kriterijus nebuvo įvykdytas.

(151) Taigi priemonė sudaro pranašumą. Kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje, pranašumas – tai bet kokia ekonominė nauda, kurios įmonė nebūtų galėjusi gauti įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. be valstybės intervencijos. Šiuo atveju konsorciumas gaus kompensaciją, kuri nėra skiriama įprastomis rinkos sąlygomis ir kuri yra viešoji subsidija. Todėl priemonė gali būti laikoma konkurso laimėtojui teikiamu pranašumu.

(152) Be to, tam, kad pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalies nuostatas būtų laikoma atrankine, ji turi suteikti pranašumą *„tam tikroms įmonėms arba tam tikrų prekių gamybai“*. Šiuo atveju priemonė išskirtinai skiriama konkurso laimėtojui, todėl laikoma atrankine.

(153) Todėl Komisija mano, kad SESV 107 straipsnio 1 dalies požiūriu priemonė suteikia atrankinį pranašumą.

6.1.3. *Poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai*

(154) Valstybės parama įmonėms yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį tik tuo atveju, jei ji, „palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti“ ir tik jei ji „daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“. Valstybės taikoma priemonė laikoma iškraipančia konkurenciją arba galinčia ją iškraipyti, jeigu dėl jos gavėjo konkurencinė padėtis gali pagerėti, palyginti su kitomis įmonėmis, su kuriomis jis konkuruoja ([36]). Praktikoje konkurencijos iškraipymas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalies nuostatas paprastai nustatomas, jei valstybė suteikia finansinį pranašumą sektoriuje, kuriame yra konkurencija ([37]). Šiuo atveju pagalba skirta konsorciumo CEB konkurencinei padėčiai kitų įmonių atžvilgiu sustiprinti suteikiant jam galimybę padidinti elektros gamybos pajėgumą, palyginti su likusiais konkurentais.

([36]) 1980 m. rugsėjo 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Philip Morris*, 730/79.
([37]) 2000 m. birželio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Alzetta*, sujungtos bylos T-298/97 ir T-312/97.

(155) Valstybės parama įmonėms yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį tik kai ji „daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“. Gali būti laikoma, kad valstybės pagalba gali daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai net ir tuo atveju, kai jos gavėjas tarpvalstybinėje prekyboje tiesiogiai nedalyvauja. Be to, palyginti maža pagalba ar palyginti mažas ją gaunančios įmonės dydis a priori nereiškia, kad nebus daroma įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai ([38]). Šiuo atveju pagalbos gavėjui bus suteiktas pranašumas, kurio jo užsienio konkurentai negalės gauti dėl pagalbos atrankinio pobūdžio.

(156) Be to, pagalbos poveikis konkurencijai ir valstybių narių tarpusavio prekybai gali būti nustatytas, jei priemonė skiriama įmonei, veikiančiai sektoriuje, kuris Europos lygmeniu buvo liberalizuotas ([39]). Šiuo atveju energijos sektorius buvo liberalizuotas.

(157) Todėl priemonė iškraipo konkurenciją ir daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1.4. *Išvada dėl pagalbos buvimo*

(158) Dėl išvardytų priežasčių Komisija mano, kad priemonė sudaro valstybės pagalbą pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

6.2. **Pagalbos teisėtumas**

(159) Priemonė dar nebuvo įgyvendinta. Ji bus kompensuojama nuo […], kai prasidės elektrinės eksploatacija. Taigi priemonė bus įgyvendinta vėliau negu šis sprendimas. Todėl ji negali būti laikoma neteisėta.

6.3. **Suderinamumas su vidaus rinka**

6.3.1. *Naudoto analizės pagrindo pateisinimas*

(160) Kaip nurodyta 144–147 konstatuojamosiose dalyse, paslauga negali būti laikoma viešosios paslaugos įpareigojimu. Todėl šiuo atveju Komisijos komunikatas dėl Bendrųjų nuostatų dėl VESP netaikomas.

(161) Todėl priemonės suderinamumą Komisija vertina pagal VPAG 3.9 dalį. VPAG 19–34 punktuose pajėgumų atitiktis apibrėžiama kaip i) gamybos lygis, kuris laikomas pakankamu, kad atitinkamu laikotarpiu patenkintų paklausos lygį valstybėje narėje, ii) gamybos lygis, nustatomas remiantis klasikiniais statistiniais rodikliais, kuriuos naudoja pagrindinės organizacijos (pvz., Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas).

(162) Kalbant apie pirmą kriterijų, Komisija mano, kad priemonė iš tiesų susijusi su gamybos lygiu, kuris laikomas pakankamu, kad patenkintų paklausos lygį Bretanėje tiek kiekybiniu (žr. 166 konstatuojamąją dalį), tiek kokybiniu (žr. 174 konstatuojamąją dalį) požiūriu.

(163) Kalbant apie antrą kriterijų, Komisija mano, kad rodikliai, parodantys, kad CCG elektrinė teikia pakankamą pajėgumą, yra pakankamai objektyvūs (žr. 168 konstatuojamąją dalį).

6.3.2. *Bendros svarbos tikslas ir būtinybė*

(164) Komisija mano, kad priemonė prisideda prie bendros svarbos tikslo įgyvendinimo ir yra reikalinga pagal VPAG 3.9.1 ir 3.9.2 dalis, jei ji atitinka tokias sąlygas: i) gamybos pajėgumų atitikties problema turi būti nustatyta remiantis kiekybiškai įvertinamais rodikliais, o rezultatai turi atitikti Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklo atliktą analizę; ii) priemone turi būti siekiama nustatyto tikslo; iii) priemone turėtų būti atsižvelgiama į problemos pobūdį ir priežastis, o visų pirma į rinkos trūkumus, dėl kurių rinka negali tiekti reikalingo lygio pajėgumo; iv) valstybė narė turi būti numačiusi kitas galimybes spręsti problemą.

([38]) 2015 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Eventech prieš Parking Adjudicator*, C-518/13.
([39]) 2006 m. sausio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas, C-222/04.

(165) Pajėgumų atitikties problema buvo aiškiai nustatyta ir kiekybiškai įvertinta. Dėl 2017 m. suplanuotas keturių Breneliso ir Dirinono degimo turbinų bei Kordemė vietovės kuro skyrių uždarymo, negavus investicijų pajėgumams didinti, per 2017–2020 m. laikotarpį susidarytų nuo 200 MW iki 600 MW pajėgumų deficitas per metus, kaip nurodyta 81 konstatuojamojoje dalyje. NET jei būtų numatytas šių elektrinių veiklos trukmės pratęsimas, jos turėtų būti sustabdytos vėliausiai 2023 m. Šiuo klausimu Komisija nurodo, kad Bretanei būdingas mažas produktyvumas, kuris 2014 m. padengė 13,3 % suvartojimo, iš kurių 11,8 % padengė atsinaujinančiosios energijos produkcija, o tai rodo, kad nepertraukiama gamyba sudaro nedidelę dalį. Šie duomenys paneigia kai kurių suinteresuotųjų šalių teikiamus argumentus (žr. 55 konstatuojamąją dalį). Tačiau jie patvirtina 61, 63 ir 81 konstatuojamosiose dalyse šalių pateiktus argumentus.

(166) Be to, Komisija mano, kad Prancūzijos valdžios institucijos pakankamai objektyviai įvertino pavojų, susijusį su įtampos palaikymu. 2012 m. RTE keturis kartus bandė įgyvendinti specialią kovos su įvairiais incidentais, susijusiais su įtampos nutrūkimu Bretanėje, priemonę. Tokios priemonės esmė – vartojimą atjungianti sistema, įjungiama kritiškiausiais laikotarpiais.

(167) Prancūzijos valdžios institucijų pristatyta priemonė grindžiama kiekybiniais duomenimis, gautais RTE atlikus tyrimus ir pateiktais metinėje įmonės veiklos ataskaitoje ([40]).

(168) Naudojamas metodas atitinka RTE prognozuojamoje ataskaitoje naudojamus metodus. Šis metodas grindžiamas tikimybiniu požiūriu, pagal kurį pasiūlos ir paklausos lygis ištisus metus analizuojamas simuliuojant Europos elektros sistemos veikimą valandos bėgyje. Kai kurie parametrai, pvz., parko prieinamumas, grindžiami tyrimų, kuriuos vykdė Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriai, duomenimis.

(169) Kita vertus, perduoti duomenys grindžiami prognozės duomenimis, rodančiais, kad i) 2006–2012 m. suvartojimo dinamika buvo 2,7 karto didesnė nei likusioje šalies dalyje (Bretanėje per šešerius pastaruosius metus suvartojimas vidutiniškai padidėjo 1,6 %), ii) suvartojimo pikas vis dar jautrus oro sąlygoms ir yra didesnis už vidutinį jautrumą Prancūzijoje, o tai paaiškinama regiono vartojimo struktūra, kuriame didelę dalį sudaro gyvenamųjų pastatų ir paslaugų sektorius, iii) vietinės gamybos priemonės yra nepakankamos, nes Bretanėje esančios gamybos priemonės teikia tik 13 % regione suvartojamos elektros energijos (166 konstatuojamoji dalis), ir iv) padaryta tinklo patobulinimų, kurie iš dalies išsprendžia atitikties problemą. Iš tiesų, pusiausvyros tarp pagamintos ir suvartojamos energijos nebuvimas silpnina regiono tiekimo energija saugumą, visų pirma kalbant apie tokius silpnus taškus: Bretanės šiaurę, kuri apima didžiąją Kot d'Armoro departamento dalį, taip pat Sen Malo ir Dinaro aglomeracijas, kuriose energijos tiekimas būtų sutrikdytas, jei Donlu–Plenoto 44 kV linija taptų neprieinama, ir visą Bretanės regioną, kuriame įtampos nutrūkimo pavojų lemia didelis atstumas tarp energijos gamybos ir vartojimo centrų. RTE įgyvendino keletą investicijų, visų pirma nuo 2011 m. iki 2013 m. visoje regiono vakarų teritorijoje įrengė kompensacinius įrenginius, kurių bendras pajėgumas sudaro 1 150 MVAR (reaktyvinių megavoltamperų) ir kurie užtikrina pajėgumo lygį, reikalingą šalčio laikotarpiais. Pasak RTE, šie kompensaciniai įrenginiai turi būti papildyti prijungiant Landivizjo CCG elektrinę, kad būtų sudaromas papildomas saugumas, reikalingas įtampos nutrūkimo atveju, ir tokiu būdu sukuriamas pakankamas saugus tinklas ([41]).

(170) Be to, priemonė skirta įgyvendinti nustatytam tikslui – ištaisyti rinkos trūkumus, t. y. investicijų nebuvimą, nepaisant jų poreikio Bretanėje, ir išvengti įtampos nutrūkimo visame regione, kurio negalėtų ištaisyti tik elektros linijų tiesimas, kaip paaiškinta 98 konstatuojamojoje dalyje. Komisija patvirtina argumentus, kad Bretanės regionas kenčia dėl lėšų trūkumo, nes Bretanės elektros energijos trūkumo kontekste kainos pakankamai nedidėja, be to, kaip nurodyta 101 ir 95 konstatuojamosiose dalyse, tai negali būti ištaisyta išskaidant tarifinę zoną. Be to, pajėgumo mechanizmas taip pat negali patenkinti specifinių regiono poreikių (žr. 177 konstatuojamąją dalį).

(171) Komisijos manymu, šios detalės pakankamai gerai paaiškina, kodėl be valstybės finansinės pagalbos nėra investicijų į naujus pajėgumus.

(172) Priemonė skirta nustatytos problemos, t. y. rinkos trūkumų, dėl kurių negalima teikti reikiamo pajėgumo, priežastims šalinti dviem lygmenimis. CCG technologijos pasirinkimas leidžia tuo pat metu patenkinti pajėgumo ir prieinamumo poreikius, kuriuos nustatė PEB. CCG technologija leidžia užtikrinti energijos tiekimo saugumą ir

([40]) 2013 m. RTE prognozė.
([41]) 2013 m. RTE prognozė, p. 42.

prisideda prie elektros įtampos palaikymo teritorijoje. Šis klausimas aptartas 104 ir tolesnėse konstatuojamosiose dalyse. Kita vertus, nepertraukiamos ir prieinamos gamybos per žiemos laikotarpio piką dalis yra labai nedidelė, todėl kyla pavojus.

(173) Kalbant apie poreikį palaikyti pastovų elektros įtampos lygį, Komisija teigia, kad Bretanės šiaurėje yra elektros tiekimo nestabilumas, kurį nustatė RTE. Šiaurės Bretanės teritorija aprūpinama iš vienos 400 kV linijos ir dviejų 225 kV linijų iš La Martyre esančio įrenginio. Jei nutrūktų Rene ir Sen Brijė jungianti linija, abiejose 225 kV linijose atsirastų perteklinė įtampa, kurią dar labiau padidintų įtampos sumažėjimas Ranso zonoje. Dėl tokios padėties atsirastų pavojus netekti visos teritorijos energijos tiekimo, jei apkrova nebūtų išjungiama šiaurės Bretanės teritorijoje. Be to, jei suvartojimas dėl kai kurių elektrinių neprieinamumo ar gedimų tinkle labai išaugtų visoje vakarinėje dalyje, Bretanė susidurs su tikslingo elektros tiekimo nutraukimo pavojumi, o taip pat su bendro įtampos sumažėjimo visame regione pavojumi.

(174) Valstybė narė patvirtino, kad nebus naudojamos kitos technologijos (pvz., atsinaujinančioji energija), nebus imtasi tiekimo mažinimo priemonės, kainų zonos kūrimo ar jungčių įgyvendinimo priemonių. Komisijos manymu, nė vienas iš šių būdų, imant atskirai, nepadėtų visiškai išvengti aprašytų pavojų, visų pirma įtampos sumažėjimo pavojaus, apibūdinto 16 konstatuojamojoje dalyje.

(175) Kalbant apie jungčių linijų priemonės nebuvimo pateisinimą, Komisija mano, kad linijos gale esanti Bretanė nėra tokioje pat padėtyje kaip kiti Prancūzijos regionai, kuriems būdingos panašios savybės (PACA, Franš Kontė, Luaros kraštas, Korsika). Elektros tiekimas ten užtikrinamas per jungtis su kitais regionais. Įtampos palaikymas nesudaro problemų. Be to, jie nėra linijos gale kaip Bretanė. Korsika, turinti mažai jungčių ([42]), savo teritorijoje naudojasi dideliais pajėgumais.

(176) 2016 m. lapkričio 8 d. Komisija patvirtino Prancūzijos pajėgumo mechanizmo projektą ([43]). Elektrinės indėlis į pajėgumo mechanizmą, kurį iš esmės numatoma užtikrinti atkuriant pusiausvyrą ir kuris sudarys tik nedidelę dalį įėgainės pajamų (maždaug 1,5 % visų metinių pajamų), mechanizmo poveikis projektui ir atsižvelgimas į jį vertinant priemonę yra riboti. Verslo plane, išskyrus pusiausvyros atkūrimą, indėlis į pajėgumo mechanizmą nėra numatytas. Jei toks indėlis būtų, iš jo gautas atlyginimas būtų išskaičiuotas iš kompensacijos sumos.

(177) Be to, Galutinėje ataskaitoje apie sektoriaus tyrimą, susijusį su pajėgumo mechanizmais ([44]), Komisija laikėsi nuomonės, kad vietinės gamybos pajėgumų atitikties problemos atveju pajėgumo mechanizmo pasirinkimas priklauso nuo atitinkamų aptariamos rinkos savybių ([45]). Šiuo atveju vietinės paklausos buvimas Bretanėje tiesiogiai nepaskatintų Bretanėje esančios pasiūlos augimo. Kalbant apie Prancūzijos elektros rinką, negalima teigti, kad vietiniame lygmenyje yra pajėgumo paklausa. Šiuo metu Prancūzijoje naujai įgyvendinamas pajėgumo mechanizmas vienas negalėtų išspręsti itin lokalizuoto pajėgumo trūkumo pobūdžio.

(178) Dėl šių priežasčių Komisija mano, kad mechanizmas, kuriuo siekiama bendrojo intereso tikslo užtikrinti energijos tiekimo saugumą, Prancūzijoje yra reikalingas.

6.3.3. *Pagalbos tinkamumas*

(179) Komisijos komunikatas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairių 3.9.3 dalyje teigiama, kad priemonė yra tinkamas intervencijos būdas siekiant nustatyto bendro intereso tikslo. Tam, kad priemonė būtų laikoma tinkama, ji turi atitikti tokias sąlygas: i) pagalba turi kompensuoti tik pajėgumo prieinamumo paslaugą; ii) priemone turėtų būti tinkamai skatinami tiek esami, tiek būsimi gamintojai ir operatoriai, naudojantys pakaitines technologijas, pvz., reagavimo į paklausą ar saugojimo sprendimus; iii) priemone turėtų būti atsižvelgiama į tai, kiek jungties pajėgumas galėtų padėti iškilus bet kokiai gamybos pajėgumų atitikties problemai.

([42]) Jūrinės jungties su Sardinija jungties (vienintelis kabelis) galia nuo 2010 m. siekia 100 MW (šaltinis: Ataskaita apie salos energetines sistemas, Korsika, 2015 m. liepos mėn.).
([43]) Byla SA.39621, Pajėgumo mechanizmas Prancūzijoje.
([44]) 2016 m. lapkričio 30 d. Komisijos ataskaita „Galutinė ataskaita apie sektoriaus tyrimą, susijusį su pajėgumo mechanizmais“ (http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/capacity_mechanisms_final_report_fr.pdf)
([45]) Komisijos ataskaita „Galutinė ataskaita apie sektoriaus tyrimą, susijusį su pajėgumo mechanizmais“, p. 17.

(180) Pirma, Komisija atkreipia dėmesį, kad kompensacija neatsižvelgiama į užmokestį už elektros pardavimą. Ją sudaro i) viena dalis, susijusi su pajėgumo verte, lygi [50 000–60 000] EUR/MW/per metus, ir trys dalys, susijusios su geografiniu projekto lokalizavimu, būtent: ii) viena dalis perteklinių išlaidų, susijusių su dujų gabenimu, lygi [20 000–40 000] EUR/MW/per metus, iii) viena dalis perteklinių išlaidų, susijusių su prijungimu, lygi 6 000 EUR/MW/per metus, ir iv) viena dalis perteklinių išlaidų, susijusių su ypatingomis aplinkosaugos priemonėmis, lygi 2 000 EUR/MW/per metus. Todėl kompensacija susijusi su atlyginimu už pajėgumo teikimą ir visiškai nesusijusi su užmokesčiu už elektros pardavimą.

(181) Antra, nors Komisija mano, kad pagalba galėjo būti suteikta per diskriminacinę konkurso procedūrą (žr. 145 konstatuojamąją dalį), ji teigia, kad Prancūzijos valdžios institucijos turėjo teisę paskelbti konkursą, jei jame gali dalyvauti tik CCG tipo elektrinės. Toks apribojimas gali būti paaiškintas konkrečiu įtampos palaikymo poreikiu patenkinamose energetinėse ir aplinkosaugos sąlygose. Palyginti su anglies bei dujų technologijų jėgainėmis, dujų elektrinės yra mažiausiai aplinką teršiančios šiluminės elektrinės (žr. taip pat 102 konstatuojamąją dalį). CCG tipo elektrinės pasirinkimas palyginti su kitais tipais dujų elektrinių, visų pirma OCG, geresnis aplinkos požiūriu, nes kalbama apie didelio veiksmingumo gamybos būdą, kuomet iš iškastinio kuro naudojamos tik gamtinės dujos, t. y. kuras, išmetantis mažiausiai CO_2, bet suteikiamas lankstumas ir greitas reagavimas, reikalingi siekiant ištaisyti nustatytus rinkos trūkumus.

(182) Trečia, pagalbos priemonėje atsižvelgiama į jungčių pajėgumą, bet toks pasirinkimas neleidžia tinkamai patenkinti įtampos lygio palaikymo būtinybės. Be to, jungčių konstrukcija susijusi su ilgalaike vizija. Jungčių projektai jau rengiami ir skirti jungčių tarp Prancūzijos ir Jungtinės Karalystės, Bretanės ir Airijos pajėgumams didinti. Komisija pažymi, kad priemonė neprieštarauja per Bretanę keliaujančių srautų, atsiradusių dėl jungčių sukūrimo, padidėjimui.

(183) Be to, tam tikras skaičius alternatyvių priemonių nėra tinkamos:

1) Vien tik atsinaujinančiosios energijos šaltiniai, į kuriuos atsižvelgiama ir kalbant apie PEB, tokiame linijos gale esančiame regione neužtikrina įtampos palaikymo ir veiksmingo poreikio pikų valdymo.

2) Kitos įprastos energijos gamybos elektrinės netrukus baigs eksploataciją, o pirmiau minėtos regiono degimo turbinos bus uždarytos nuo 2023 m. Dėl jų keliamos taršos, apie kurią kalbama 81 konstatuojamoje dalyje, negalima planuoti papildomai tęsti jų eksploatavimo laiką.

3) Investicijų į jungtis lygis, kuris 2015 m. siekė 45 mln. EUR, neleis pakankamai tenkinti regiono pajėgumo poreikių. Komisija mano, kad RTE tinkle jau atlikti dideli darbai, bet jų nepakanka siekiant tiekimo saugumo tikslo. Tai tokios priemonės: Bretanės saugumo tinklo stiprinimas nuo 2011 iki 2013 m., fazės keitimo transformatoriaus įrengimas Breniliso vietovėje (2015 m.) ir transformacinės pajėgumų 400/225 kV padidinimas Plenoto vietovėje (2015 m.). Tačiau nuo 2017 m. Breniliso fazės keitimo transformatoriaus nebepakaks siekiant užtikrinti energijos tiekimą šiaurės Bretanėje. Šie argumentai patvirtina suinteresuotųjų šalių 65 konstatuojamoje dalyje pateiktus duomenis (2).

4) Tiekimo mažinimas nėra tinkama priemonė. Komisija mano, kad tiekimo mažinimo priemonės įtraukimas į įvairius pusiausvyros atstatymo mechanizmus buvo sustiprintas: po 4 metų programos visos rinkos (energijos, atsargų, sistemos paslaugų) nuo 2014 m. liepos 1 d. atvertos tiekimo mažinimo priemonei. Tačiau tiekimo mažinimu negalima pasiekti pagalbos priemonės tikslo, t. y. atkurti pasiūlos bei paklausos pusiausvyrą ir palaikyti energijos įtampą.

1) Kalbant apie pasiūlos bei paklausos pusiausvyrą, tiekimo mažinimas leidžia veiksmingai sumažinti arba nukelti energijos vartojimą. Tačiau šis būdas geografiškai nėra tikslingas. Šiuo metu sudėtinga mobilizuoti pakankamai tiekimo mažinimo pajėgumų, kad būtų atkurta regiono energijos pusiausvyra. Pavyzdžiui, RTE nuo 2014 m. lapkričio 1 d. iki 2015 m. kovo 31 d. Bretanėje vykdyta eksperimentinė programa, skirta vietinei tiekimo mažinimo pajėgumų pasiūlymams mobilizuoti, leido mobilizuoti 62 MW ([46]), palyginti su 200–600 MW deficitu (166 konstatuojamoji dalis). Jei priemonė bus įgyvendinta Bretanės lygmenyje, ji iš principo nesuteiks galimybių įveikti vietinės įtampos palaikymo problemos teikdama pakankamą galingumą.

([46]) RTE, Elektros pasiūlos ir paklausos Prancūzijoje prognozė, 2015 m. ataskaita, p. 67.

2) Kalbant apie įtampos palaikymą, nors tiekimo mažinimas padeda sumažinti įtampos paklausą piko valandomis ir sumažinti piką nenaudojant papildomų gamybos šaltinių, jis neleidžia palaikyti energijos įtampos, kuriai, Prancūzijos valdžios institucijų teigimu, reikia vietinės elektros energijos injekcijos tuo laikotarpiu, kurio nepadengia tiekimo mažinimo priemonė. Tokiai injekcijai reikia sukurti naują energijos pajėgumo šaltinį.

(184) Komisija mano, kad Prancūzijos valdžios institucijų minimas SESV 194 straipsnis (žr. 105 konstatuojamoji dalis) neatleidžia jų nuo atsakomybės prisitaikyti prie galiojančių teisės aktų dėl valstybės pagalbos, jei ji teikiama elektros gamintojui.

(185) Iš pirmiau pateiktų svarstymų darytina išvada, jog priemonė yra tinkama, kad atitiktų nustatytą bendrojo intereso tikslą.

6.3.4. *Skatinamasis poveikis*

(186) Pagalbos skatinamasis poveikis bus vertinamas Komisijos komunikato dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairių 3.2.4 skirsnyje nustatytomis sąlygomis. Toks poveikis atsiranda, jei pagalba jos gavėją paskatina keisti elgesį siekiant pagerinti energijos rinkos veikimą; elgesio jis nekeistų, jei pagalba nebūtų suteikta.

(187) Dėl Bretanės rinkos ypatumų Komisija mano, kad kompensacija leidžia vykdyti investicijas į naujus pajėgumus, kurių nebūtų imtasi, jei pagalba nebūtų suteikta. Be kompensacijos nebūtų įmanomas pakankamas projekto rentabilumas (23 konstatuojamoji dalis). Todėl ji atmeta 67 ir 68 konstatuojamoje dalyje suinteresuotų šalių pateiktus argumentus.

(188) Komisija daro išvadą, kad priemonė turi reikiamą skatinamąjį poveikį.

6.3.5. *Proporcingumas*

(189) Komisija priemonės proporcingumą vertina pagal Komisijos komunikato dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairių 3.9.5 dalį. Priemonė yra proporcinga, jei atitinka tokias sąlygas: i) kompensacija leidžią jos gavėjams gauti pagrįstą grąžą (tuo atveju, kai rengiamas konkurencinis konkursas, pagrįstas aiškiais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais) ir ii) joje numatyti integruoti mechanizmai, kuriais užtikrinama, kad nebūtų galima gauti nenumatyto pelno.

(190) Šios sąlygos vertinamos atsižvelgiant į praneštą verslo planą. Verslo plano prielaidos aprašytos šio sprendimo 2.6 dalyje.

(191) Komisija visų pirma mano, kad 20 metų laikotarpis yra reikalingas siekiant gauti pagrįstą VGN, kuri siektų [5–10] %, atsižvelgiant į jos palyginimą su kapitalo vidutine svertine verte (žr. tolesnę konstatuojamąją dalį). Dėl trumpesnės projekto trukmės VGN būtų mažesnė, o to nereikia atsižvelgiant į VGN, kurią Komisija jau pripažino priimtina. Šis argumentas paneigia 68 konstatuojamoje dalyje (1) pateiktą prielaidą.

(192) Komisija atkreipia dėmesį, kad projekto VGN siekia [5–10] % Tokios VGN proporcingumas vertinamas lyginant ją su kapitalo vidutine svertine verte (KVSV). Projekto KVSV atspindi nediversifikuotus specifinius projekto pavojus. Komisija mano, kad VGN gali būti vertinama lyginant ją su panašių bendrovių, kurių vidurkis 2007–2016 m. siekia 6,6 %, o tai panašu į projekto VGN, kapitalo vidutine svertine verte. Komisija pastebi panašumų tarp VGN ir KVSV ribos, o tai leidžia jai daryti palankią išvadą dėl priemonės proporcingumo.

(193) Proporcingumo patikimumą patvirtina pasiūlyti jautrumo tyrimai. Buvo atlikti tyrimai dėl galimų vėlavimo rinkliavų, infliacijos, galimos galutinės vertės vertinimo. Siekiant įvertinti žaliavų perdirbimo sutarties pasekmes verslo planui, buvo atsižvelgta į daugybę prielaidų dėl kainos.

(194) Kalbant apie pavojų dėl nenumatyto pelno, Komisija pažymi, kad konsorciumo pateiktas verslo planas iš esmės nesuteikia galimybių gauti nenumatytą pelną. Dvi pagrindinės pajamų sudedamosios dalys yra, viena vertus, pagal sutartį suderinama kompensacija, kuri priklauso nuo elektrinės prieinamumo ir nesudaro galimybių gauti nenumatytą pelną. Kita vertus, atlyginimas už žaliavų perdirbimo sutartį taip pat suderamas pagal sutartį ir nesudaro konsorciumui galimybių gauti nenumatytą pelną.

(195) Galiausiai Komisija nurodo, kad konsorciumas turės galimybę dalyvauti pajėgumo teikimo mechanizme pagal 25 konstatuojamojoje dalyje pateiktas sąlygas. Vis dėlto dėl tokio dalyvavimo pajėgumo teikimo mechanizme skirtas atlyginimas, reikalui esant, bus išskaičiuotas iš kompensacijos. Todėl dvigubo atlyginimo nebuvimas yra priemonės proporcingumą rodanti detalė.

(196) Taigi Komisija mano, kad mechanizmas proporcingas savo tikslui.

6.3.6. *Neigiamo poveikio konkurencijai ir prekybai vengimas*

(197) Pagal Komisijos komunikato dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairių 3.9.6 punktą, pagalba gali būti suderinama, jei atitinka tokias sąlygas: i) ji užtikrina visų reikiamo pajėgumo teikėjų dalyvavimą, kai tai techniškai ir fiziškai įmanoma; ii) nesumažina ketinimo investuoti į elektros energijos jungtis ir nekenkia rinkų susiejimui; iii) nekenkia investiciniams sprendimams, padarytiems prieš įgyvendinant priemonę; iv) nederamai nedidina dominavimo rinkoje; v) suteikia pirmenybę mažo anglies dioksido kiekio technologijas naudojantiems gamintojams lygiaverčių techninių ir ekonominių parametrų atveju.

(198) Dėl pirmo kriterijaus Komisijos komunikato dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairių 232 dalyje patikslinama, kad dalyvavimo apribojimas „gali būti pagrįstas tik remiantis nepakankama technine kokybe, būtina norint išspręsti gamybos pajėgumų atitikties problemą“ ([47]). Šiuo atveju Komisija mano, kad tam tikrų gamybos pajėgumų, visų pirma CCG, techninė kokybė yra tinkamesnė siekiant veiksmingai įveikti pajėgumų atitikties problemą negu kitų gamybos vienetų, pvz., OCG ir degimo turbinų. Tiksliau, pastarųjų techninė kokybė neleidžia optimizuoti energetinio bei ekonominio investicinio projekto našumo, jei kalbama apie gamybos priemonės veikimo būdus ir trukmę, kurių siekia Prancūzijos valdžios institucijos, norėdamos išspręsti nustatytą pajėgumų problemą.

(199) Šiuo atveju Komisija pažymi, kad visos įprastos technologijos neturi techninių galimybių, leidžiančių pakankamai veiksmingai ir realiai patenkinti visų specifikacijos 3.3 dalyje nustatytų poreikių.

(200) Pirma, kalbant apie palyginimą su OCG, Tarptautinės energetikos agentūros ir Atominės energijos agentūros tyrimai „Projected Costs of Generating Electricity 2015 Edition“ rodo, kad CCG yra gerokai ekonomiškesnis elektros energijos gamybos būdas, jei ilgiau veikia. Šiame tyrime pateiktos ataskaitinės elektros gamybos išlaidos taip pat rodo, kad ([48]) OCG elektrinės, pastatytos Belgijoje arba Vokietijoje ([49]) LCOE yra gerokai aukštesnis nei Belgijos ar Vokietijos CCG elektrinių LCOE. Kalbant apie EUR/MWh, tiek investicijų sąnaudos, tiek eksploatavimo bei priežiūros sąnaudos yra tokios pat didelės ir OCG, ir CCG atveju. Šio tyrimo išvados pateiktos tolesnėje lentelėje:

Bendros vidutinės elektros gamybos sąnaudos

Table 3.9: Levelised cost of electricity for natural gas plants

Country	Technology	Net capacity ([1]) (MWe)	Electrical conversion efficiency (%)	Investmens cost ([2]) (USD/MWh)		
				3 %	7 %	10 %
Belgium	CCGT	420	60	9,65	13,82	17,45
	OCGT	280	44	14,54	20,82	26,28
France	CCGT	575	61	6,92	11,37	15,40

([47]) VPAG 232a konstatuojamoji dalis.
([48]) „Levelized cost of electricity“: pagamintos elektros sąnaudos.
([49]) Šiame tyrime nepateiktos Prancūzijoje esančios, neseniai pastatytos arba planuojamos statyti OCG jėgainės sąnaudos, todėl negalima nustatyti ataskaitinių sąnaudų mūsų šaliai.

Country	Technology	Net capacity (1) (MWe)	Electrical conversion efficiency (%)	Investmens cost (2) (USD/MWh)		
				3 %	7 %	10 %
Germany	CCGT	500	60	6,77	10,90	14,56
	OCGT	50	40	39,90	60,80	79,19
Hungary	CCGT (dual fuel)	448	59	7,53	11,79	15,67
Japan	CCGT	441	55	8,67	13,96	18,64
Korea	CCGT	396	58	7,03	11,29	15,04
	CCGT	791	61	5,86	9,40	12,52
Netherlands	CCGT	870	59	7,89	12,70	16,96
New Zealand	CCGT	475	45	10,09	15,38	20,03
	OCGT	200	30	28,31	43,13	56,18
Portugal	CCGT	445	60	8,35	12,72	16,57
United Kingdom	CCGT	900	59	7,64	12,02	16,03
	OCGT	565	39	48,11	74,54	98,37
United States	CCGT	550	60	8,06	13,24	17,94
Non-OECD countries						
China	CCGT	350	55 %	4,36	7,03	9,38

(1) Net capacity may refer to the unit capacity or to the combined capacity of multiple units on the same site.
(2) Investment cost includes overnight cost (with contingency) as the implied IDC.

(Lentelės tęsinys dešinėje pusėje)

Refurbishment and decommissioning costs (USD/MWh)			Fuel cost (USD/MWh)	Carbon cost (USD/MWh)	O&M costs (USD/MWh)	LCOE (USD/MWh)			Country
3 %	7 %	10 %				3 %	7 %	10 %	
0,21	0,12	0,07	74,62	10,08	3,97	98,54	102,61	106,19	Belgium
0,32	0,17	0,11	100,91	14,01	5,35	135,13	141,26	146,66	
0,11	0,05	0,02	68,99	10,56	6,25	92,83	97,21	101,23	France
0,11	0,05	0,02	74,00	9,90	7,71	98,49	102,56	106,20	Germany
0,76	0,36	0,20	111,00	15,15	29,68	196,50	216,99	235,23	
0,00	0,00	0,00	71,21	10,56	7,64	96,94	101,20	105,08	Hungary
0,15	0,06	0,03	104,07	10,95	9,38	133,21	138,42	143,07	Japan
0,00	0,00	0,00	98,97	10,27	5,55	121,82	126,08	129,82	Korea
0,10	0,04	0,02	95,21	9,89	4,05	115,11	118,60	121,70	

Refurbishment and decommissioning costs (USD/MWh)			Fuel cost (USD/MWh)	Carbon cost (USD/MWh)	O&M costs (USD/MWh)	LCOE (USD/MWh)			Country
3 %	7 %	10 %				3 %	7 %	10 %	
0,13	0,05	0,03	75,25	9,90	3,53	96,71	101,45	105,68	Netherlands
0,19	0,09	0,05	46,75	11,22	7,38	75,64	80,82	85,43	New Zealand
0,54	0,26	0,14	69,26	16,62	14,39	129,11	143,65	156,58	
0,16	0,08	0,04	74,00	9,90	6,24	98,65	102,93	106,75	Portugal
0,00	0,00	0,0	75,51	9,43	6,63	99,21	103,59	107,59	United Kingdom
0,00	0,00	0,00	113,85	14,22	36,45	212,63	239,06	262,89	
0,13	0,05	0,03	36,90	11,10	4,65	60,84	65,95	70,62	United States
Non-OECD counrtries									
0,07	0,03	0,01	71,47	11,02	3,25	90,17	92,79	95,13	China

Note: CGTs were modelled under an assumed capacity factor 85 %. OCGTs were modelled under nationally provides capacity factors.

Šaltinis: 2017 m. kovo 20 d. Prancūzijos valdžios institucijų pastaba, paimta iš 2015 m. Tarptautinės energetikos agentūros ir Atominės energijos agentūros tyrimo, p. 48–49.

(201) Remdamasi veikimo trukme, kuri vertinama [3 000–6 500] valandų per metus ir maždaug 1 600 GWh metinės produkcijos ([50]), Komisija mano, kad techninė OCG kokybė, atsižvelgiant į kitus klausimus ir iš CEB gautos pagalbos dydžio nustatymą, elektros gamybos sąnaudos vertinamos nuo 60 mln. EUR ir 190 mln. EUR, palyginti su 90 mln. EUR veiklos apyvarta per metus. Todėl OCG naudojimas stipriai pablogintų ekonominę projekto pusiausvyrą ir būtų suabejota jos gyvybingumu. Komisija negali daryti išvados dėl OCG, kuri neužtikrina projekto gyvybingumo ir todėl negali išspręsti pajėgumų gamybos problemos, techninės kokybės nepakankamumo.

(202) Be šio tyrimo, Komisija nurodo, kad didesnės OCG gamybos sąnaudos paaiškinamos mažesniu energetiniu veiksmingumu. OCG energetinis veiksmingumas yra mažesnis nei 40 %, palyginti su 55 % CCG veiksmingumo. OCG privalėtų perduoti mažiausiai 40 % daugiau dujų negu tokio pat galingumo CCG ([51]).

(203) Antra, kalbant apie degimo turbinas, Komisija pastebi, kad tokia technologija, kaip ir OCG, sukuria ribines veiklos sąnaudas, didesnes nei CCG atveju. Kai viršijama 200 valandų per metus veiklos trukmė, degimo turbinos (1 000 valandų OCG atveju) tampa daugiau sąnaudų reikalaujančia technologija negu CCG. Degimo turbinos yra mažiau veiksmingos negu OCG, kai veiklos trukmė viršija 1 000 valandų per metus. Kadangi Komisija nusprendė, kad šiuo atveju veiklos sąlygos pakenktų projekto gyvybingumui, įskaitant visus klausimus, degimo turbinų naudojimas gali tik *a fortiori* sumenkinti projekto gyvybingumą.

(204) Be to, priemonės, apie kurią pranešta atveju, taip pat reikėtų atsižvelgti į energetinio veiksmingumo poveikį bendroms projekto sąnaudoms. Didesnis našumas leidžia sumažinti iki jėgainės pristatomų dujų kiekį kalbant apie tokią pačią aptariamą elektros galią. Kadangi OCG energetinis veiksmingumas yra mažesnis nei 40 %, o naujausių CCG virš 55 %, OCG turėtų pristatyti bent 40 % daugiau dujų negu tokio paties galingumo CCG. Šis punktas yra pagrindinis rengiant Bretanės konkursą, kur dujų tinklo stiprinimas numatytas ir sudaro dalį sąnaudų, pateisinančių valstybės pagalbą. Primenama, kad kompensacijos dalis už dujų transportavimą sudaro 33 % visos kandidatui pervedamos kompensacijos. Didesnis energetinis CCG veiksmingumas leidžia sumažinti reikiamą dujų pristatymo pajėgumą, taigi ir šio projekto, reikalaujančio dujų transportavimo tinklo sustiprinimo, sąnaudas Bretanėje.

([50]) Šaltinis: CEB veiklos planas.
([51]) 2017 m. kovo 20 d. Prancūzijos valdžios institucijų raštas.

(205) Taigi priemonė skirta tiekėjams, galintiems teikti pajėgumus, padėsiančius veiksmingai išspręsti pajėgumų atitikties problemą, kurią nustatė Prancūzija.

(206) Kalbant apie antrą kriterijų, Komisija pažymi, kad priemonė nesumažina paskatų investuoti į elektros energijos jungtis ir nekenkia rinkų susiejimui. Jungčių projektai nagrinėjami tyrime, skirtame jungties tarp Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos pajėgumui didinti iki 2022 m. ir jungties tarp Bretanės ir Airijos pajėgumui didinti iki 2025 m. Priemonė padės padidinti dėl jungties sukūrimo per Bretanę praeinančius srautus.

(207) Be to, Komisija nustatė, kad konkurso sąlygos nustatytos taip, kad būtų išvengta bet kokio iškraipymo dėl CCG dalyvavimo įvairiose rinkose. Įrenginys nebūtinai turi skirti dalį savo pajėgumo balansavimo mechanizmui. Jei elektrinė laiku pardavė visą savo pajėgumą elektros rinkoje ir pagamino didžiausią savo pajėgumą, jai atitinkamu laikotarpiu nebus būtina teikti pasiūlymus dėl pritaikymo mechanizmo.

(208) Be to, Komisija pažymi, kad pajamos iš projekto, skirto perbalansuoti, yra nedidelės (maždaug 1,5 % metinių pajamų), todėl negali būti vertinamos kaip keliančios didelį pavojų pritaikymo rinkai.

(209) Kalbant apie trečiąjį kriterijų, Komisija teigia, kad kombinuoto ciklo tipo elektrinė, nors ir nėra vienintelė technologija, leidžianti užtikrinti įtampos palaikymą ilgą laikotarpį, išlieka vienintelė technologija, labiausiai priimtinomis veiksmingomis sąlygomis užtikrinanti įtampos palaikymo poreikį, kaip nurodyta 199–204 konstatuojamose dalyje.

(210) Dėl ketvirto kriterijaus Komisija teigia, kad CEB konsorciumą sudarančios įmonės nėra dominuojantys rinkos veikėjai Prancūzijos elektros rinkoje. Todėl priemonė neprisidės prie pagalbos tiesioginio gavėjo padėties stiprinimo. Iš tiesų priemonė prisideda prie konkurencijos Prancūzijoje, atsižvelgiant į „Direct Energie“, alternatyvaus tiekėjo ir gamintojo, rinkos dalį. Ši informacija taip pat patvirtina 73 konstatuojamoje dalyje pateiktus argumentus.

(211) Komisija atkreipia dėmesį, kad priemonė kelia pavojų sustiprinti dominuojančio operatoriaus rinkos dalį.

(212) Komisija teigia, kad dominuojantis operatorius EDF Prancūzijoje užima didelę rinkos dalį. EDF užtikrina 83,5 % visos elektros gamybos ir 89,4 % bendro pajėgumo Prancūzijoje ([52]). EDF turi tiek dydžio, tiek įvairovės požiūriu Prancūzijoje ekvivalentų neturintį gamybos parką. Iš esmės kalbama apie branduolinę ir hidraulinę gamybą.

(213) Konsorciumas CEB turės dvi galimybes. Jis galės pagamintą elektrą parduoti dominuojančiam rinkoje operatoriui už 95 % rinkos kainos (žr. 11 konstatuojamąją dalį) arba elektrą parduoti žaliavų perdirbimo sutarties forma pagal 32 konstatuojamojoje dalyje aprašytas sąlygas.

(214) Tokie pasirinkimai, jei būtų įgyvendinti, galėtų sustiprinti istorinio operatoriaus rinkos padėtį, nes leistų jam naudotis elektrinės pagamintos elektros apimtimi.

(215) Pirma, jei elektros generavimą valdo vienas rinkos dalyvis, tai prisideda prie didmeninės rinkos likvidumo trūkumo ir kenkia alternatyviems veikėjams. EDF kontroliuoja daugiau nei 80 % elektros gamybos Prancūzijoje. Tokią kontrolę šiuo atveju galėtų sustiprinti prielaida, kad sudaromos arba žaliavų perdirbimo, arba ilgalaikio elektros pirkimo sutartys su konsorciumu CEB. Tokia padidėjusi EDF konkurencinė padėtis paveiktų alternatyvių tiekėjų pajėgumą konkurencingomis sąlygomis apsirūpinti didmeninėse rinkose, nes jie susidurtų tiek su nelikvidumo, tiek su kainų nestabilumo pavojumi. Tokiomis aplinkybėmis alternatyvių tiekėjų prieiga prie nuosavų gamybos pajėgumų leistų jiems išvengti tokių pavojų. Todėl tokia prieiga prie nuosavų gamybos pajėgumų jiems turi būti užtikrinta.

(216) Antra, vertikaliai gamyboje integruoto dalyvio dominuojanti padėtis taip pat suteikia jam didelį konkurencinį pranašumą elektros tiekimo srityje. Atsižvelgiant į gamybos sąnaudų dydį visose tiekimo sąnaudose generavimo valdymas atsispindi mažmeniniame tiekime. EDF konkurentai turi mažai arba visai neturi gamybos pajėgumų, kad užtikrintų bazinį elektros tiekimą už tokias nedideles kintamas gamybos sąnaudas, kokias užtikrina EDF

([52]) 2015 m. duomenys. Šaltinis: Energijos reguliavimo komisija ir RTE.

turimas parkas. EDF šiuo metu užima maždaug 86 % rinkos dalies mažmeninės rinkos srityje ([53]). EDF galimybė tapti žaliavų perdirbimo sutarties dalyve arba įsigyti visą elektrinės pagaminamą elektrą pagal ilgalaikę pirkimo sutartį padidintų jos galimybę patenkinti paklausą mažmeninėje rinkoje. Alternatyvių tiekėjų prieiga prie nuosavų gamybos pajėgumų padėtų išvengti istorinio dalyvio dominuojančios padėties sustiprinimo mažmeninėje rinkoje.

(217) Komisija mano, kad tokį EDF dominuojančios padėties didmeninėje ir mažmeninėje rinkoje sustiprinimo pavojų galėtų sumažinti Prancūzijos valdžios institucijų įpareigojimas imtis reikiamų priemonių, kad užtikrintų, jog pagalbos gavėjas nė pagal vieną iš dviejų sutarčių mechanizmų nesudarytų sutarčių su operatoriumi, kuris Prancūzijos rinkoje turėtų didesnį nei 40 % elektros gamybos pajėgumą.

(218) Atsižvelgiant į į labai ypatingas Prancūzijos elektros rinkos savybes tokia iki 40 % apribota sąlyga yra proporcinga. Ji iš tiesų leidžia išvengti dominuojančios operatoriaus padėties rinkoje sustiprėjimo, kuris netiesiogiai gali būti susijęs su pagalbos priemone per 214 konstatuojamojoje dalyje nurodytus sutarčių sudarymo mechanizmus.

(219) Atsižvelgiant į šioje dalyje pateiktas detales, jei laikomasi 218 konstatuojamojoje dalyje nurodytų sąlygų, Komisija daro išvadą, kad priemonė nedaro tokio poveikio konkurencijai ir prekybai tarp valstybių narių, kuris leistų suabejoti bendro intereso tikslo įgyvendinimu.

(220) Apibendrindama ir atsižvelgdama į Prancūzijos siūlomas priemones Komisija daro išvadą, kad priemonė negali netinkamai iškraipyti konkurencijos ar prekybos tarp valstybių narių.

6.3.7. *Skaidrumas*

(221) Valdžios institucijos turi užtikrinti, kad būtų skelbiami dokumentai, susiję su pagalbos schema, pagalbą teikiančia valdžios institucija arba institucijomis, pagalbos gavėjais, teikiamos pagalbos forma ir suma, pagalbos skyrimo data, susijusios įmonės pobūdžiu, regionu, kuriame įsikūręs gavėjas, ir pagrindiniu ekonominiu sektoriumi, kuriame vykdoma veikla.

(222) Šiuo atveju Prancūzijos valdžios institucijos laikėsi VPAG numatyto skaidrumo įpareigojimo. Paskelbta informacija susijusi su pagalbos skyrimo sprendimu ir jos sąlygų įgyvendinimu, pagalbą teikiančia valdžios institucija, pagalbos gavėju, teikiamos pagalbos forma ir suma, pagalbos skyrimo data, susijusios įmonės pobūdžiu, regionu, kuriame įsikūręs gavėjas, ir pagrindiniu ekonominiu sektoriumi, kuriame vykdoma veikla.

(223) Be to, svetainėje http://www.europe-en-france.gouv.fr/Centre-de-ressources/Aides-d-Etat/Regimes-d-aides pristatomos visos Europos Komisijos patvirtintos pagalbos schemos Prancūzijoje, taip pat ir šis konkursas. Be to, įmonei skiriamos metinės pagalbos sumos taip pat bus skelbiamos toje pačioje svetainėje.

(224) Dėl šių priežasčių Komisijos komunikate dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairėse nustatytų skaidrumo sąlygų yra laikomasi.

7. **IŠVADOS**

(225) Konsorciumui CEB Prancūzijos skiriama pagalba sudaro valstybės pagalbą.

(226) Priemonė bus suderinama su 2014 m. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairėmis, kai Prancūzijos valdžios institucijos imsis priemonių, reikalingų, kad užtikrintų, jog pagalbos gavėjas viso pagalbos gavimo metu nei pagal žaliavų perdirbimo, nei pagal ilgalaikio elektrinės gaminamos energijos pardavimo sutartį neparduotų Prancūzijos rinkoje daugiau nei 40 % elektros gamybos pajėgumo užimančiam operatoriui jėgainės gaminamos energijos už kainą, lygią 95 % rinkos kainos,

([53]) Energijos reguliavimo komisijos ataskaita, Energetikos rinkos stebėjimo tarnyba, 2016 m. rugsėjo mėn. duomenys.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priemonė, kurią Prancūzija ketina įgyvendinti konsorciumo CEB naudai, sudaranti 94 000 EUR/MW/per metus kompensaciją pagal 2011 m. lapkričio 31 d. vertę ir teikiama 20 metų laikotarpiui, yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalį, jei laikomasi 2 straipsnyje numatytų sąlygų.

2 straipsnis

Prancūzija imsis priemonių, reikalingų užtikrinti, kad pagalbos gavėjas viso 1 straipsnyje nustatyto pagalbos gavimo metu nei pagal žaliavų perdirbimo, nei pagal pagal ilgalaikio elektrinės gaminamos energijos pardavimo sutartį neparduotų Prancūzijos rinkoje daugiau nei 40 % elektros gamybos pajėgumo užimančiam operatoriui elektrinės gaminamos energijos.

3 straipsnis

Komisija leidžia įgyvendinti 1 straipsnyje nurodytą pagalbą, konsorciumui CEB mokant kompensaciją visą elektrinės naudojimo laiką, t. y. daugiausia dvidešimt metų. Jei priemonę ketinama taikyti ir toliau, pasibaigus šiam laikotarpiui apie ją turės būti pranešta iš naujo.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2017 m. gegužės 15 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Komisijos narė